

SERV-Werkprogramma 2015

Brussel, 21 januari 2015

Inhoud

Samenvatting	4
Inleiding.....	9
Deel 1 : Overleg- en adviesfunctie	11
1. Algemene en horizontale werking.....	11
1.1. Doorkijk 2015-2019	11
1.2. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	12
2. Arbeidsmarkt.....	13
2.1. Doorkijk 2015-2019	13
2.2. Eigen initiatieven 2015	14
2.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	15
2.4. VESOC-overleg 2015.....	16
3. Onderwijs.....	18
3.1. Doorkijk 2015-2019	18
3.2. Eigen initiatieven 2015	19
3.3. Verwachte adviesvragen en op te volgen dossiers.....	20
3.4. VESOC-overleg.....	20
4. Economie en Innovatie	21
4.1. Doorkijk 2015-2019	21
4.2. Eigen initiatieven 2015	21
4.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	23
4.4. VESOC-overleg 2015.....	24
5. Energie.....	24
5.1. Doorkijk 2015-2019	24
5.2. Eigen initiatieven 2015	25
5.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	26
5.4. VESOC-overleg 2015 en forumwerking.....	26
6. Omgevingsbeleid	27
6.1. Algemene Werking 2015-2019	27
6.2. Eigen initiatieven 2015	28
6.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	28
7. Sociale bescherming	29
7.1. Doorkijk 2015-2019	29
7.2. Eigen initiatieven 2015	30
7.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	30
7.4. VESOC-overleg 2015.....	31
8. Begroting	31
8.1. Doorkijk 2015-2019	31
8.2. Eigen initiatieven 2015	31

8.3.	Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	32
9.	Fiscaliteit	32
9.1.	Doorkijk 2015-2019	32
9.2.	Eigen initiatieven 2015	32
9.3.	Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	33
10.	Overheid	33
10.1.	Doorkijk 2015-2019	33
10.2.	Eigen initiatieven 2015	33
10.3.	Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers	34
10.4.	VESOC-overleg 2015.....	35
11.	SERV-internationaal.....	35
Deel 2 :	Stichting Innovatie & Arbeid.....	37
1.	Doorkijk 2015-2019.....	37
2.	Onderzoeksthema's en projecten 2015	37
2.1.	Onderzoek in functie van ondersteuning SERV-overleg	37
2.2.	Onderzoek en valorisatie inzake werkbaar werk en langere loopbanen	39
2.3.	Onderzoek rond innovatieprocessen in organisaties en sectoren	41
Deel 3 :	Competent	43
1.1.	SD1: Competent voor iedereen	44
1.2.	SD2: Brugfunctie onderwijs-opleiding en arbeidsmarkt.....	47
1.3.	SD3: Partnerschappen op (inter)nationaal niveau	49
1.4.	SD4: Actuele en dynamische databank	51
1.5.	SD5: Communicatie en Competent klantvriendelijk ontsluiten	54
1.6.	SD6: Nieuwe rol onderzoekers Competentieteam	56
Deel 4 :	Commissie Diversiteit.....	60
1.1.	Situering.....	60
1.2.	Advisering 2015	60
1.3.	Advisering 2016-2019 en op te volgen thema's	61
Deel 5 :	Bijlage	62
Taken en opdrachten van de SERV	62	

Samenvatting

Situering

Dit SERV-werkprogramma 2015 biedt inzicht in de projecten en activiteiten die de SERV in 2015 op het vlak van het **sociaal overleg**, in zijn functies als strategische **adviesraad** (SAR) en in het kader van zijn andere decretale opdrachten (**Stichting Innovatie & Arbeid** en **Competent**) wil verrichten. Om de link te verduidelijken met de **Commissie Diversiteit**, is ook de planning van deze Commissie opgenomen.

Tegelijk is dit het eerste volwaardige werkprogramma van de SERV in de nieuwe legislatuur 2014-2019. Daarom is in dit werkprogramma naast de geplande werkzaamheden voor 2015 ook een **doorkijk voor 2016-2019** opgenomen, met thema's of uitdagingen waarop de SERV zich wenst te richten.

Dit werkprogramma kan waar nodig of aangewezen nog worden aangepast. De SERV wenst hierover namelijk in dialoog te treden met de Vlaamse regering om de afstemming en impact op de beleidsagenda te maximaliseren. De SERV heeft alvast getracht om daarop te anticiperen door zijn programma zoveel mogelijk af te stemmen op de informatie die is opgenomen in de beleidsnota's 2014-2019.

Speerpuntdossiers

Binnen het werkprogramma werden voor de overleg- en adviesfunctie **speerpuntdossiers** aangeduid. Het gaat om belangrijke dossiers die passen binnen de kernthema's van de SERV en die op eigen initiatief worden uitgewerkt. Het zijn dossiers die de SERV in elk geval wenst te realiseren en die bijgevolg prioriteit krijgen ten opzichte van andere dossiers of adviesvragen.

- Bij arbeidsmarkt staat de 'inkanteling' van de nieuwe bevoegdheden als gevolg van de **6e staatshervorming** centraal, met bijzondere focus op het doelgroepenbeleid, vorming en opleiding en tijdelijke werkervaring als onderdeel van een banenpact. Specifiek zal de SERV werken rond vorming en opleiding (opleidingscheques, betaald educatief verlof, opleidingskrediet, kwaliteitsbewaking van de opleidingen binnen Syntra, L&W en VDAB) en rond een geïntegreerd duaal systeem Leren en Werken. Ook de rol van de sociale partners bij de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein WSE staat op de agenda.
- Binnen onderwijs concentreert de SERV zich op de uitwerking van een nieuw geïntegreerd duaal stelsel **Leren en Werken**.
- Voor economie en innovatie zijn de speerpunten de analyse en formulering van voorstellen voor een betere afstemming en integratie van de economische steunmaatregelen (AO) en de **steunmaatregelen** gericht op innovatie (IWT) en (2^e helft 2015) de uitwerking van een toetsingskader voor de rol die de overheid opneemt via haar **investeringsmaatschappijen** ('de overheid als ondernemer').
- Bij energie zal de SERV zal de komende maanden vooral werken rond de netproblematiek en de regulering van de **nettarieven** in de bredere context van regulering van **netinfrastructuur** en verslimming en flexibilisering van de netten.

- Inzake sociale bescherming zal de SERV zich vooral verder beraden over de concrete uitwerking van een Vlaams stelsel van **kinderbijslagen**.
- Voor **begroting** gaat het om het traditionele advies over de begroting 2016 en (eind 2015) de evaluatie van de begroting 2016.

Andere belangrijke advies- en overlegdossiers

Naast speerpuntdossiers bevat het werkprogramma ook talrijke andere belangrijke beleidsdossiers en adviesvragen, alsook een overzicht van overlegthema's voor VESOC. De belangrijkste zijn:

- De actualisering van de **lange termijnvisie voor Vlaanderen**, via o.a. de advisering over de transversale beleidsnota transitie 2030, de actualisering van de indicatoren van het Pact 2020 en het Vlaams Hervormingsprogramma EU2020-strategie en de aangekondigde energiesysteemvisie en het energiepact.
- De versterking van het **overleg en de betrokkenheid** van de sociale partners en andere stakeholders bij beleidsdossiers. Het betreft o.a. de hervorming van adviesraden en consultatiemechanismen, het aangekondigde beleidskader voor overleg, het debat over een Vlaams overlegmodel voor de Vlaamse sociale bescherming, en de betrokkenheid van de sociale partners bij de entiteiten van WSE.
- Een reeks specifieke adviesvragen en overlegthema's inzake **arbeidsmarkt** (naast de reeds vermelde speerpuntdossiers), binnen terreinen zoals dienstencheques, economische migratie, handhavingsbeleid, VDAB, sociale economie en welzijn en EAD-beleid. Binnen **onderwijs** wordt (eind 2015) een advies gepland over de stappen die zijn gezet of in de nabije toekomst zullen worden gezet voor de hervorming van het Secundair Onderwijs.
- De formulering van beleidsadviezen naar aanleiding van enkele onderzoeken die de SERV-Stichting Innovatie & Arbeid uitvoert op vraag van de Commissie **Economie** van de SERV, met name over innovatiestructuren, innovatief en duurzaam aanbesteden en (eind 2015) clusterbeleid en de betrokkenheid van de sociale partners.
- Een reeks belangrijke adviesvragen inzake **energie**, waaronder de bijsturing/vereenvoudiging het certificatiesystemen voor groene stroom en WKK, de EPB-evaluatie en de aanpassing van de REG openbare dienstverplichtingen.
- Enkele belangrijke adviesvragen inzake **omgevingsbeleid**, met name over het uitvoeringsbesluit inzake de omgevingsvergunning, de tariefregulering inzake drinkwater, het Minaplan 5 en het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De SERV werkt ook op eigen initiatief rond tariefregulering en financiering van het waterbeleid (kostendoorrekening en tariefstructuur).
- **Werknemersparticipatie** bij innovatie, meer specifiek rond energiebeleid en duurzaam materialenbeleid in ondernemingen (op basis van onderzoek door de SERV-Stichting Innovatie & Arbeid op vraag van de Commissie Energie en Omgevingsbeleid en de Commissie Economie van de SERV).
- Het bekijken van mogelijke pistes voor systemen van inkomensrelatering in het domein **welzijn, gezondheid en gezin**.

- **Fiscaliteit**, waar de voorbije werkzaamheden rond de woonbonus worden verder gezet met verruiming naar woonfiscaliteit als instrument van het woonbeleid.
- De hervorming van de Vlaamse **overheid**, met o.a. de kerntakenplannen, het reorganisatiedecreet VO (BBB-decreet) en het decreet (Vlaams) bestuursrecht, en de formulering van een advies op eigen initiatief over de toekomstige organisatie van het Vlaamse beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek naar aanleiding van de lopende evaluatie van de huidige, derde generatie steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek 2012-2015.
- De voortzetting van de **internationale werking** van de SERV rond concrete projecten en contacten met andere regionale sociaal-economische raden

Stichting Innovatie & Arbeid

De Stichting Innovatie & Arbeid zal de komende jaren inzetten op:

- nieuwe uitdagingen op vlak van **arbeidsorganisatie, personeelsbeleid en organisatieverandering**
- kwaliteit van het werk, in functie van het streven naar **duurzame arbeidsparticipatie en langere loopbanen**
- (feitelijke/gewenste) **economische en innovatiegedreven ontwikkelingen** in Vlaanderen en de positie hierin van ondernemingen en organisaties en sectoren (met o.a. ook aandacht voor KMO's)
- inzicht in de **werking en dynamiek van onze arbeidsmarkt** en de rol van arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktinstrumenten daarbinnen, dit vanuit een praktijkgerichte invalshoek en complementair aan het beleidsgericht onderzoek dat elders wordt uitgevoerd.

De Stichting hecht in haar werking veel belang aan een brede **valorisatie** van haar onderzoek, zodat het kan bijdragen tot concrete toepassingen en resultaten in de ondernemingen en sectoren.

In **2015** maakt de Stichting onder meer werk van onderzoek naar:

- de visie van bedrijfssectoren op werkplekieren voor jongeren binnen het stelsel van Leren en Werken
- de plaats van uitzendarbeid in een dienstgerichte economie
- innovatief en duurzaam aanbesteden, clusterbeleid in Vlaanderen en diffusie van kennis en innovaties in het kleinschalig bedrijfsleven
- werkbaar werk in Vlaanderen voor werknemers en zelfstandigen, op basis van de werkbaarheidsmeting van 2013 en op basis van lopende sectorale initiatieven
- de toepassing van nieuwe organisatie- en arbeidsconcepten in bedrijven en organisaties in Vlaanderen op basis van de IOA-enquête 2014
- goede voorbeelden van sociaal overleg en werknemersparticipatie in Vlaamse ondernemingen en organisaties op het vlak van een duurzaam materialen- en energiebeleid.

Competent

Het werkprogramma Competent 2015-2019 wordt gelinkt aan de brede maatschappelijke doelstelling van het toenemend competentiebeleid zowel binnen bedrijven als binnen onderwijs.

De voorbije jaren stonden in het teken van de invulling van de Competentdatabank en de kwaliteitsverbetering van de individuele Competentfiches in functie van de vernieuwde arbeidsmarktservices bij VDAB en het opstellen van beroepskwalificatiedossiers (BKD's) voor de kwalificatiestructuur (VKS). Het proces van kwaliteitsverbetering is bijna afgerond, waardoor de (h)erkenning van Competent op de Vlaamse arbeidsmarkt ook is gegroeid. De periode 2011-2014 kan met twee sleutelwoorden worden samengevat, nl. creatie (2011-2012) en consolidatie (2013-2014).

De sociale partners en de SERV willen in de komende periode 2015-2019 blijvend inzetten op **Competent als referentiekader** voor vernieuwde arbeidsmarktservices, zowel in Vlaanderen, België als in Europa en voor de kwalificatiestructuur. Maar, daarnaast willen de sociale partners en de SERV nu maximaal inzetten op het gebruik en het promoten van Competent bij een ruimer publiek. Het belang van Competent als de standaard of als de gemeenschappelijke taal voor competenties in Vlaanderen zal nog meer worden benadrukt. Binnen een arbeidsmarkt- en loopbaanvisie met een competentiegericht aanpak staan zichtbaar maken van competenties en competentieopbouw en inzetten van competenties immers centraal.

De sociale partners en de SERV willen daarom met Competent **anderen ondersteunen** in het uitbouwen van een competentie- en loopbaanbeleid en daarbij inzetten op werkenden, ondernemers, leerlingen en cursisten. Daarom zullen complementair aan of in samenwerking met andere initiatieven en partners hiertoe tools worden aangereikt om Competent te ontsluiten en te gebruiken.

Daarnaast streven de sociale partners en de SERV ernaar om Competent beter te laten functioneren als **brug** tussen arbeidsmarkt, opleiding en onderwijs door Competent een ondersteunende rol te laten spelen binnen het stelsel van het duaal leren en werken en de dialoog tussen scholen, bedrijven en stageplaatsen te bevorderen..

De sociale partners willen ook mee hun schouders zetten onder de promotie en verankering van Competent in **Europees perspectief**. Vooreerst in samenwerking met de partners uit het bestaande partnerschap rond Competent, nl. de Synerjobpartners en Pôle emploi (FR), maar met openheid voor alle mogelijke andere partners (bv. onderwijs, andere EU-landen of organisaties).

Tevens maken de sociale partners en de SERV werk van een strategie om Competent **actueel** te houden. Een permanente opvolging van trends en ontwikkelingen in het bedrijfsleven en van een wijzigende regelgeving staan op het programma, evenals het verwerken van de informatie uit de services van de VDAB en vanuit het gebruik van de VKS. Zo wordt snel geanticipeerd op de dynamiek van de arbeidsmarkt en worden nieuwe beroepen of wijzigende competenties bij bestaande beroepen of wijzigende kwalificatienoden onmiddellijk gecapteerd.

Onderliggend hieraan en doorheen deze strategische doelstellingen, zal een aangepaste en concrete communicatiestrategie de realisatie ervan ondersteunen.

De sleutelwoorden voor de programmatieperiode 2015-2019 zijn: **verbreding en verdieping in partnerschap en complementariteit**.

Het werkprogramma 2015-2019 bevat volgende **strategische doelstellingen**:

1. Competent voor iedereen maken

2. Partnerschappen op (inter)nationaal niveau uitbouwen
3. Brugfunctie tussen onderwijs-opleiding-arbeidsmarkt actief realiseren
4. Actuele en dynamische databank onderhouden
5. Communicatie en ontsluiting beroepeninfo concretiseren

In het verlengde hiervan:

6. Nieuwe rol onderzoekers Competentieteam

Commissie Diversiteit

De Commissie Diversiteit brengt in 2015, samen met de SERV, een **jaarlijks advies over het Gelijkekansen- en diversiteitsplan 2016 van de Vlaamse overheid** uit. Daarnaast zijn er twee te verwachten adviesvragen over het gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet en het loopbaan- en diversiteitsbeleid.

De Commissie Diversiteit blijft in het jaarprogramma ook ruimte nemen voor **adviezen op eigen initiatief**. In 2015 buigt de commissie zich daarbij over de thema's:

- Roma n.a.l.v. ESF-oproep,
- Vlaams loopbaan- en diversiteitsbeleid (EAD),
- Actualisatie actielijst personen met een arbeidshandicap,
- Integratiepact met lokale besturen, sociale partners, media, onderwijspartners en verenigingen van mensen met een migratie-achtergrond,
- Advies n.a.l.v. analyse gegevens werkbaarheidsmonitor voor personen met een fysieke beperking.

Verder kunnen er vanuit de Commissie Diversiteit **insteken** worden voorzien **bij relevante adviesvragen binnen de commissie Arbeidsmarkt**.

Inleiding

Dit **SERV-werkprogramma 2015** biedt inzicht in de projecten en activiteiten die de SERV in 2015 op het vlak van het **sociaal overleg**, in zijn functies als **strategische adviesraad** (SAR) en in het kader van zijn andere decretale opdrachten (**Stichting Innovatie & Arbeid en Competent**) wil verrichten¹. Om de link te verduidelijken met de **Commissie Diversiteit**, is ook de planning van deze Commissie opgenomen.

Tegelijk is dit het eerste volwaardige werkprogramma van de SERV in de nieuwe legislatuur 2014-2019². Daarom is in dit werkprogramma ook een **doorkijk voor 2016-2019** opgenomen, met thema's of uitdagingen waarop de SERV zich wenst te richten.

Dit werkprogramma kan waar nodig of aangewezen nog worden aangepast. De SERV wenst hierover namelijk in **dialog** te treden met de **Vlaamse regering** om de afstemming en impact op de beleidsagenda te maximaliseren. De SERV heeft alvast getracht om daarop te anticiperen door zijn programma zoveel mogelijk af te stemmen op de informatie die is opgenomen in de beleidsnota's 2014-2019.

Bovendien is het werkprogramma 2015 **rollend** van aard. Dat betekent dat er onderwerpen kunnen worden toegevoegd of van het werkprogramma worden geschrapt wanneer zich nieuwe ontwikkelingen voordoen of wanneer de SERV niet voorziene adviesaanvragen ontvangt. De realisatiegraad zal ook afhangen van de onderlinge verstandhouding tussen de sociale partners in de concrete dossiers en van de beschikbare middelen en tijd in relatie tot andere taken.

Ook in de uitvoering van het werkprogramma zelf wil de SERV **flexibel** zijn en de afstemming op de beleidsontwikkelingen garanderen. In het werkprogramma werd daarom vermeden om de onderwerpen, aanpak en timing gedetailleerd vast te leggen. Zij worden geconcretiseerd op het moment dat de onderwerpen daadwerkelijk worden opgestart.

De SERV gaat bovendien niet op elke adviesvraag in, maar adviseert **selectief** met het oog op een grote beleidsimpact door goed onderbouwde adviezen en meer adviezen en studies op eigen initiatief. Daartoe gebruikt de SERV een aantal criteria die de oriëntatie op belangrijke sociaal-economisch dossiers en strategische discussies verzekeren, waarbij tevens recht wordt gedaan aan de brede taakstelling van de SERV.

Binnen het werkprogramma werden voor de overleg- en adviesfunctie **speerpunt dossiers** aangeduid. Het gaat om belangrijke dossiers die passen binnen de kernthema's van de SERV en die op eigen initiatief worden uitgewerkt. Het zijn dossiers die de SERV *in elk geval* wenst te realiseren en die bijgevolg prioriteit krijgen ten opzichte van andere dossiers of adviesvragen.

¹ Voor de beschrijving van de taken en opdrachten van de SERV, zie de [bijlage](#).

² Voor de 2^e helft van 2014 werd in september 2014 een werkprogramma opgesteld.

Voor elk onderwerp zal worden nagegaan of er overlapping is met het werkprogramma van **strategische adviesraden**. Voor die onderwerpen zal bij de verdere concretisering worden bekeken in welke mate samenwerking mogelijk en wenselijk is.

Deel 1: Overleg- en adviesfunctie

1. Algemene en horizontale werking

1.1. Doorkijk 2015-2019

De nieuwe bewindsploeg, de sociale partners en de andere middenveldorganisaties staan in deze legislatuur voor de cruciale opdracht om **de welvaart en het welzijn** veilig te stellen.

De **context** waarbinnen dat moet gebeuren is nieuw. De 6e staatshervorming heeft een zeer aanzienlijke impact op de bevoegdheden en middelen van de Vlaamse overheid. De technologische, sociaal-economische en politiek-maatschappelijke omgeving evolueert sneller dan ooit, met meer kans op schokken en meer impact in Vlaanderen van ontwikkelingen en gebeurtenissen buiten Vlaanderen. Het overheidsapparaat staat onder druk om 'meer te doen met minder'. Belangrijke uitdagingen zoals globalisering, concurrentievermogen, werkloosheid, vergrijzing, uitsluiting, armoede, klimaatverandering... zijn in toenemende mate complex en verweven, enz.

Het inzicht groeit dat de **uitdagingen** van vandaag en morgen niet goed met 'traditioneel beleid' kunnen worden aangepakt. Er is toenemende nood aan capaciteit om te 'verbinden', aan robuuste lange termijnvisies en -structuren, aan kwaliteitsvol en stabiel beleid, aan daadkracht en leiderschap, aan coherentie (multi-level, multi-sectoraal), innovatie en partnerschappen (multi-actor), ook omdat de overheid alleen niet bij machte is om complexe maatschappelijke problemen voldoende aan te pakken. Er zijn niet enkel korte termijnoplossingen nodig, maar en vooral ook een toekomstgericht transitiebeleid dat de randvoorwaarden creëert voor welvaartscreatie, inclusie en duurzaamheid ('*green inclusive growth*'). Dit **vergt inspanningen en vernieuwing** op alle sociaal-economisch belangrijke domeinen: arbeidsmarkt en onderwijs, economie en innovatie, energie en omgevingsbeleid, fiscaliteit en begrotingsbeleid, sociale bescherming en armoedebelaid, effectieve en efficiënte overheid, ...

De SERV wil in zijn werking en vanuit zijn brede taakstelling dan ook de nodige aandacht besteden in de periode 2015-2019 aan **visievorming en debat (horizontaal, toekomstgericht)** rond de diverse aspecten van een beleid gericht op '**green inclusive growth**'.

De inspanningen en vernieuwingen die nodig zijn, zijn bovendien een **gedeelde verantwoordelijkheid van alle actoren**. Dat is de reden waarom de sociale partners het noodzakelijk vinden om ook de **sociale dialoog** te versterken en de advies- en overlegprocessen en -procedures effectiever en efficiënter te maken. In ons systeem van representatieve democratie, is die sociale dialoog een onmisbare aanvullende pijler die zijn effectiviteit op sociaal en economisch vlak heeft bewezen.

Tegen die achtergrond wil **de SERV** ook deze legislatuur een betrouwbare, deskundige en effectieve partner zijn voor de Vlaamse regering en het Vlaams parlement. De SERV wil dit doen door (waar mogelijk nog meer dan in het verleden) structureel bij te dragen aan de kwaliteit van het debat en het beleid en aan de sociaal-economische performantie van Vlaanderen, met name door:

- onderling en met de Vlaamse regering **akkoorden** af te sluiten;
- het **overleg** met de Vlaamse regering in VESOC over sociaal-economisch belangrijke thema's te versterken;
- sterk onderbouwde en breed gedragen **studies en adviezen** uit te brengen op gedgekozen thema's op het juiste moment, gericht op consensusopbouw, agendasetting en beleidsimpact;
- te fungeren als **forum** waar de **dialogo** tussen de sociale partners en **andere relevante actoren** kan gebeuren rond specifieke thema's.

1.2. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Transversale beleidsnota transitie 2030 en roadmap 2040-2050

De beleidsnota algemeen regeringsbeleid kondigde aan dat de Vlaamse regering deze regeerperiode de **ambities tot 2030** wil vastleggen (doelstellingen en roadmap voor de periode tot 2030, met een indicatieve **roadmap voor 2040-50**). Er zal worden bepaald welke transversale thema's een duurzame, innovatieve oplossing vragen (men denkt aan thema's zoals een nieuwe industrie, de omgang met materialen en energie, mobiliteit en zorg). Deze transversale thema's zullen in overleg geïdentificeerd worden. Ze zullen opgenomen worden in een gezamenlijke strategie. Die strategie zal de vorm aannemen van een transversale beleidsnota. De ambitie van de Vlaamse regering is om deze transversale beleidsnota in het voorjaar 2015 aan het Vlaams Parlement te presenteren. De SERV wenst bij de uittekening en uitvoering van die strategie betrokken te worden en zal alleszins advies uitbrengen over de aangekondigde transversale beleidsnota.

Indicatoren Pact 2020/Vlaams Hervormingsprogramma EU2020-strategie

Het regeerakkoord en de beleidsnota algemeen regeringsbeleid kondigden aan dat de Vlaamse regering de engagements in het kader van het Vlaams Hervormingsprogramma op de EU2020-strategie en het Pact 2020 blijft nastreven. In dat kader is voorzien dat de **indicatoren van het Pact 2020** op korte termijn geactualiseerd zullen worden, op basis van de gewijzigde externe omstandigheden en in overleg met de sociale partners (SERV) en het middenveld (Verenigde Verenigingen) die het Pact 2020 hebben ondertekend.

Hervorming advies en consultatie

De Vlaamse regering kondigde in het regeerakkoord en de beleidsnota's te willen inzetten op een beleidsvoering in overleg en in samenwerking met alle belanghebbenden. Daartoe zal werk worden gemaakt van de **hervorming van de strategische adviesraden** en zullen naast bestaande (bv. werken met **conceptnota's**) nieuwe instrumenten ontwikkeld worden om de praktijk van adviesverlening en overleg te verbeteren. De SERV is vragende partij om hier intensief

bij betrokken te worden op basis van de ideeën en principes van zijn advies van 22 januari 2014 over de hervorming van de strategische adviesraden en overlegfora.

Beleidskader voor overleg

De beleidsnota algemeen regeringsbeleid kondigde ook aan om de noodzaak voor een **beleidskader voor 'overleg'** met plaats voor maatwerk te zullen onderzoeken. Zo'n overlegkader moet inspraak en betrokkenheid van derden bij verschillende beleidsaangelegenheden op een efficiënte manier verder stimuleren en ondersteunen. De SERV is vragende partij om intensief betrokken te worden bij de verdere uitwerking van dit beleidskader.

De SERV heeft tevens akte genomen van het vooropgezette **Vlaams overlegmodel voor de Vlaamse sociale bescherming** dat zal worden ingekanteld in de raadgevende comités van de IVA Zorg en Gezondheid en de IVA Vlaamse sociale bescherming. De SERV zal hierover een standpunt formuleren wat de vormgeving van structurele betrokkenheid van stakeholders betreft, in casu bij het ontwikkelen van de VSB.

2. Arbeidsmarkt

2.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema arbeidsmarkt wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Arbeidsmarkt (COM_ARB). Het werkprogramma van de Commissie Arbeidsmarkt hangt sterk samen met de doelstellingen en beleidsinitiatieven van de Vlaamse regering zoals opgenomen in het **regeerakkoord** en vertaald in de **beleidsnota's** Werk, Economie & Innovatie (hierna Werk) en Sociale Economie, alsook voor een aantal specifieke dossiers in de beleidsnota's Onderwijs en Welzijn.

In de beleidsnota Werk wordt gesteld dat de Vlaamse regering het engagement herneemt om in 2020 tot de top-vijf van Europese regio's te horen met een werkzaamheidsgraad van 76%. Dat betekent meer dan 150.000 Vlamingen extra aan het werk krijgen in de komende vijf jaar. De Vlaamse werkzaamheidsgraad is nu eerder gemiddeld (in 2013 71,9%, EU28: 68,4%) en bleef constant. Het aantal Vlamingen op beroepsactieve leeftijd ten opzichte van de totale bevolking (participatiegraad), bleef onder het EU-gemiddelde (64,9%, EU28:66,1%) en neemt stelselmatig af. Voor elke 100 werkenden zijn er vandaag 133 niet-werkenden in Vlaanderen. Het is belangrijk dat de participatiegraad stijgt.

Hiertoe wil de minister van Werk **investeren en activeren**. Het resultaat moet zijn dat al het potentieel in onze economie, van menselijk talent over ondernemerspotentieel tot en met het potentieel aan innovatie en valoriseerbare kennis maximaal aangesproken wordt in de strategie van groei en jobcreatie. De minister wil impulsen geven aan werkenden om hun loopbaan bij te sturen, om zich om te scholen en actief te blijven op de arbeidsmarkt.

De werkagenda van de SERV op het thema arbeidsmarkt valt uiteen in **twee delen**.

- Op korte termijn zijn er vanuit het beleid een aantal (dringende) adviesvragen te verwachten in verband met de implementatie van de bevoegdheden die overkomen in het kader van de zesde staatshervorming.
- Op middellange en lange termijn (rest van de legislatuur) ligt de focus op overleg over en het leveren van input bij nieuwe beleidsinitiatieven inzake werk en sociale economie.

2.2. Eigen initiatieven 2015

Banenpact

Speerpunt dossier, lopend, afronding 2015

De minister van Werk wenst in het kader van VESOC samen met de sociale partners een **Banenpact** af te sluiten. In dit Banenpact kunnen doelgroepenbeleid, vorming en opleiding en tijdelijke werkervaring aan bod komen.

- Het doelgroepenbeleid betreft de doelgroepkortingen en andere maatregelen gericht op de aanwerving en retentie van personen uit de doelgroepen.
- In het deel vorming en opleiding worden de strategische lijnen van de hervorming van de opleidingsincentives besproken.
- De minister wenst voor alle werkgevers één instrument van tijdelijke werkervaring te creëren waarin verschillende tewerkstellingsinstrumenten worden geïntegreerd.

De Vlaamse sociale partners zullen zich in de commissie arbeidsmarkt buigen over de implementatie en verdere opvolging van dit Banenpact. (*Timing: 2015*)

Vorming en opleiding

Speerpunt dossier, lopend, afronding 2015

Centraal in de hervorming van de opleidingsincentives staat de integratie van alle verschillende bestaande **vormings- en opleidingsinstrumenten** (opleidingscheques, betaald educatief verlof, opleidingskrediet). Daarnaast zal in dit dossier ook worden ingegaan op de kwaliteitsbewaking van de opleidingen binnen Syntra, L&W en VDAB. (*Timing: 2015*)

Geïntegreerd duaal systeem Leren en Werken

Speerpunt dossier, lopend, afronding 1e helft 2015

De ministers van Werk en Onderwijs willen een geïntegreerd duaal systeem **Leren en Werken** creëren. De eindverantwoordelijkheid ligt bij onderwijs. Syntra Vlaanderen krijgt de regie over de werkcomponent en de screening van de arbeidsmarktrijpheid gebeurt door de relevante arbeidsmarktactoren. De sociale partners wensen nauw betrokken te worden bij elke hervorming van Leren en Werken gezien het belang van werkplekleren en de rol van ondernemingen in deze (te starten met de adviesvraag die wordt verwacht in januari 2015; zie ook [deel onderwijs](#)). Hiervoor zal tevens worden voortgebouwd op het lopende onderzoek van de Stichting Innovatie & Arbeid dat in 2014 op vraag van de SERV-commissie arbeidsmarkt werd opgestart en wordt opgevolgd door de SERV-commissie Onderwijs (zie [werkprogramma StIA](#)).

Rol van de sociale partners bij de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein WSE

Speerpunt dossier, lopend, afronding 2015

De uitklaring hiervan zal gefaseerd gebeuren voor de verschillende domeinen die worden ingekanteld. Dit is eveneens een prioriteit voor overleg op VESOC. (*Timing: 2015*)

2.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Op zeer korte termijn kunnen in het kader van de zesde staatshervorming een aantal andere adviesvragen worden verwacht. Dezelfde thema's zullen vaak ook onderwerp zijn van adviesvragen op middellange termijn (want eveneens onderwerp van nieuw beleid):

Inzake tijdelijke werkervaring (cf. Banenpact):

- Adviesvraag inzake BVR GESCO regularisatie (*Timing: begin 2015*)

Inzake vorming en opleiding (cf. Banenpact):

- Adviesvraag inzake BVR tot oprichting Vlaamse Erkeningscommissie Betaald Educatief Verlof (*Timing: begin 2015*)
- Adviesvraag inzake BVR Betaald Educatief Verlof - inzake forfaitair bedrag (*Timing: januari 2015*)
- Adviesvraag inzake Decreet voor Opleidingsincentives (*Timing: medio 2015*)

Inzake dienstencheques

- Adviesvraag inzake BVR tot wijziging van het KB dienstencheques (inzake opleidingsfonds en afschaffing 60%-maatregel) (*Timing: januari 2015*)
- Adviesvraag inzake BVR tot wijziging van het KB dienstencheques (inzake erkenningscommissie) (*Timing: voorjaar/medio 2015*)

Inzake economische migratie:

- Adviesvraag inzake decreet Single permit & BVR tot Omzetting richtlijn seizoensarbeid & BVR richtlijn 2014/ICT (*Timing: najaar 2015*)
- Adviesvraag inzake BVR tot oprichting van de Vlaamse adviesraad economische migratie (*Timing: najaar 2015*)
- Adviesvraag inzake Decreet economische migratie (*Timing: 2016*)

Inzake handhavingsbeleid:

- Adviesvraag inzake wijziging aan het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht. Deze adviesvraag gaat ook in op het decreet controle beroepskaarten, sanctiekader economische migratie (*Timing: voorjaar 2015*)

Inzake (bestaande en nieuwe opdrachten van de) VDAB:

- Adviesvraag inzake decreet tot wijziging VDAB-decreet 7 mei 2004 in het kader van de staatshervorming (*Timing: 2015*)
- Adviesvraag inzake (aanpassingen aan het) federaal normatief kader (*Timing: begin 2015*)
- Adviesvraag inzake BVR tot wijziging van het BVR van 15 februari 2008 tot de erkenning van de gespecialiseerde diensten (*Timing: najaar 2015*)

Inzake de samenwerkingsprotocollen:

- Samenwerkingsprotocol VDAB/RVA (*Timing: 2015*)
- Intergewestelijke samenwerkingsprotocollen (*Timing: na 2015*)
- Samenwerkingsprotocol tussen Vlaamse en federale overheid (*Timing: 2015*)
- Deze protocollen moeten worden omgezet in samenwerkingsakkoorden en vervolgens in decreten. (*Timing: na 2015*)

Inzake sociale economie:

- Adviesvraag inzake SINE-regelgeving (*Timing: vermoedelijk 2015*)
- Adviesvraag inzake Uitvoeringsbesluit LDE kinderopvang (*Timing: vermoedelijk 2015*)
- Adviesvraag inzake Uitvoeringsbesluit LDE huisbewaarder in de sociale huisvesting (*Timing: vermoedelijk 2015*)
- Adviesvraag inzake Uitvoeringsbesluit LDE logistieke hulp en aanvullende thuiszorg (*Timing: vermoedelijk 2015*)
- Adviesvraag inzake Uitvoeringsbesluit financiële ondersteuning van sociale ondernemers. (*Timing: mogelijk 2015 – timing nog te bekijken*)

Inzake welzijn:

- Adviesvraag inzake BVR tot bepaling van de werk- en zorgtrajecten (*Timing: na 2015 – timing nog te bekijken door de betrokken kabinetten*)
- Adviesvraag inzake Vereenvoudigen van de erkenningsprocedures inzake gezondheidszorgberoepen (ov)
- Adviesvraag inzake Omzetten van Europese richtlijn 2013/55 betreffende de beroepskwalificaties (ov)

Inzake EAD-beleid:

- Advies/overleg inzake nieuwe generatie sectorconvenants (*Timing: medio 2015*)

2.4. VESOC-overleg 2015

De VESOC-thema's inzake arbeidsmarkt en inzake onderwijs-arbeidsmarkt worden door de sociale partners voorbereid in COM_ARB. De VESOC-werkgroep is qua arbeidsmarktmateries toegespitst op beleidsopvolging en –beslissing, o.a. opvolging en uitvoering van het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid (het Loopbaanakkoord) en het Pact 2020. De VESOC-werkgroep behandelt zowel de sociaaleconomische materies waarvoor Vlaanderen vandaag bevoegd is als de bevoegdheden die in het kader van de zesde staatshervorming geregionaliseerd worden.

In de beleidsnota Werk wordt vermeld dat in 2015 de regering in het kader van VESOC het kader voor een vernieuwd sectoraal beleid vorm wil geven. De bedoeling is om dit nieuw sectoraal beleid in 2016 van start te laten gaan, voortbouwend op de fundamenteën die reeds werden gelegd in de afgelopen regeerperiode.

In het kader van VESOC wordt op korte termijn met de sociale partners een **Banenpact** uitgewerkt zodat kan worden geïnvesteerd in het stimuleren van de aanwerving en aan het werk houden van specifieke doelgroepen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Andere thema's voor de VESOC-werkgroep voor 2015 zijn o.a.:

- Tijdelijke werkervaring waaronder:
 - Regularisatie van de GESCO's
 - Hervorming van het PWA-stelsel
 - Hervorming WEP+
 - Inkanteling van de maatregel art. 60 en art. 61 ...
- Vorming en opleiding waaronder:
 - Hervorming van de opleidingsincentives
 - Kwaliteitsbewaking van de opleidingen binnen Syntra, L&W en VDAB
 - Oprichting Vlaamse Erkeningscommissie Betaald Educatief ...
- Dienstencheques waaronder:
 - Opleidingsfonds dienstencheques
 - Afschaffing 60%-maatregel
 - Erkeningscommissie dienstencheques ...
- Economische migratie waaronder:
 - BVR tot bepaling van migratie – loonplafond hoogopgeleiden
 - Decreet Single permit & BVR tot Omzetting richtlijn seizoensarbeid & BVR richtlijn 2014/ICT
 - Vlaamse adviesraad economische migratie
 - Decreet economische migratie ...
- Het handhavingsbeleid
- Bestaande en nieuwe opdrachten van de VDAB waaronder:
 - Decreet tot wijziging VDAB-decreet 7 mei 2004 in het kader van de staatshervorming
 - Aanpassingen aan het federaal normatief kader
 - Controle op de beschikbaarheid
 - Erkenning van de gespecialiseerde diensten ...
- De samenwerkingsprotocollen (en akkoorden, decreten die hieruit voortvloeien):
 - Samenwerkingsprotocol VDAB/RVA,
 - Intergewestelijke samenwerkingsprotocollen
 - Samenwerkingsprotocol tussen Vlaamse en federale overheid
- Sociale economie waaronder:
 - (Opvolging) uitvoering maatwerkdecreet
 - (Opvolging) uitvoering decreet inzake LDE
 - SINE-regelgeving
 - Werk- en zorgtrajecten ...
- EAD-beleid
- Streekontwikkeling
- Werkplekleren waaronder:
 - Opvolging van het voltijds engagement
 - Geïntegreerd duaal stelsel Leren en Werken
 - Juridisch kader rond werkplekleren ...
- Onderwijs en aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt waaronder:
 - Een matrix voor het secundair onderwijs
 - De uitrol van de Vlaamse Kwalificatiestructuur, waaronder de uitrol van de onderwijskwalificaties
 - Opvolging van het Brugge-Communiqué

- EVC/ervaringsbewijs
- Opvolging ongekwalificeerde uitstroom ...
- ▀ Rol van de sociale partners bij de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein WSE
- ▀ Evaluatie loopbaancheques
- ▀ Wijziging regelgeving aanmoedigingspremies
- ▀ Kwaliteitslabel WSE
- ▀ Initiatieven inzake werkbaarheid
- ▀

3. Onderwijs

3.1. Doorkijk 2015-2019

De thema's onderwijs en de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt worden binnen de SERV behandeld door de commissie Onderwijs (com OND). Sommige onderwijsdossiers, zoals Leren en Werken, hebben een sterke link naar het arbeidsmarktbeleid en worden behandeld in gezamenlijke commissies met de commissie Arbeidsmarkt (com ARB).

Voor de commissie Onderwijs zijn een aantal (gekende) sociaaleconomische en maatschappelijke vaststellingen van belang voor het te voeren Vlaams onderwijs- en vormingsbeleid: de blijvende vraag naar goed geschoolde technische- en beroepsprofielen, de hardnekkigheid van de invloed van sociaaleconomische resultaten op schoolse prestaties, de superdiversiteit in de steden en dus in de scholen, ...

Ook de tendensen geschetst door de Europese Commissie in *'The future of learning: preparing for change'* voor 2020 – 2030 vergen opvolging nl. meer individualisering, meer samenwerking (partnerschappen) en meer informeel leren. Deze tendensen vragen onder andere een sterker uitgebouwde gepersonaliseerde begeleiding en ondersteuning van lerenden, een grotere verantwoordelijkheid van alle lerenden en werkenden voor hun eigen ontwikkeling, meer aandacht van onderwijs- en opleidingsinstellingen voor de aansluiting tussen curricula en functies op de arbeidsmarkt en voldoende inspanningen van ondernemingen voor de vorming en opleiding van hun personeel.

Het Vlaams Regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs zijn logischerwijs richtinggevend voor de werkzaamheden van de commissie Onderwijs in 2015 - 2019, alsook onder meer de uitgangspunten en doelstellingen van het Pact 2020 (luik Talent) en de visie op het loopbaanbeleid (luik Transitie Onderwijs-Werk) van het VESOC akkoord Loopbaanbeleid van februari 2012.

3.2. Eigen initiatieven 2015

Geïntegreerd duaal stelsel Leren en Werken

Speerpunt dossier, lopend, afronding 1e helft 2015

Het decreet Leren en Werken van 2008 diende in 2013 geëvalueerd te worden. Deze evaluatie, die nog op zich laat wachten, zou inzichten moeten geven in de bijsturingen die nodig zijn om een volwaardig stelsel van leren en werken uit te bouwen. De voorbije jaren bleek immers dat bijvoorbeeld het voltijds engagement en vooral de doorstroming naar arbeidsdeelname geen evidentie was voor veel leerlingen. Een ander knelpunt blijft de verwarring over de verschillende deelsystemen in het stelsel en over de vele statuten waaronder jongeren aan de slag kunnen. De sociale partners zijn vragende partij voor de uitwerking van een nieuw geïntegreerd duaal stelsel. De sociale partners wensen nauw betrokken te worden bij elke hervorming van Leren en Werken (adviesvraag te verwachten begin 2015) en willen ook daarna mee de krijtlijnen van de hervorming uitzetten (zie ook [deel arbeidsmarkt](#)). Hiervoor zal tevens worden voortgebouwd op het lopende onderzoek van de Stichting Innovatie & Arbeid dat in 2014 op vraag van de SERV-commissie arbeidsmarkt werd opgestart en wordt opgevolgd door de SERV-commissie Onderwijs (zie [werkprogramma StIA](#)).

Krachtlijnen voor een sterk volwassenenonderwijs

lopend, afronding 1^e helft 2015

Het decreet Volwassenenonderwijs van 2007 werd in 2010 tussentijds geëvalueerd in een rapport *‘Op weg naar kwaliteitsvol en kansrijk leren’*. Een eindevaluatie was voorzien maar bleef binnen de muren van het beleidsdomein onderwijs en zorgde niet voor raadpleegbare inzichten. De beleidsnota Onderwijs 2014-2019 voorziet een hertekening van het volwassenenonderwijs op basis van een evaluatie en dat op vlak van organisatie, financiering, personeel en omkadering. De raad vraagt ook aandacht voor aangepaste methodieken die volwassenen kunnen aantrekken, aandacht voor de kwaliteit en de inhoud van de opleidingen, aandacht voor flankerend beleid dat een stijgende participatie van kortgeschoolden ondersteunt en stimuleert, aandacht voor partnerschappen en voor de plaats van het volwassenenonderwijs in het volledige onderwijslandschap. De sociale partners zullen in het voorjaar 2015 een aantal krachtlijnen voor het volwassenenonderwijs van de toekomst formuleren.

Hervorming Secundair Onderwijs

Lopend, afronding 2e helft 2015

In 2009 was er de visie van de commissie Monard op de vernieuwing van het secundair onderwijs; begin 2011 adviseerde de SERV over de conceptnota *“Mensen doen schitteren”*. Deze nota deed een grondige analyse, stelde een aantal pijnpunten vast en gaf aanbevelingen voor een hervorming van het secundair onderwijs. Voorjaar 2014 keurde de Vlaamse regering het *Masterplan Hervorming Secundair Onderwijs* goed. Het bevatte de consensus van de vorige regering met een blauwdruk voor de hervorming. De beleidsnota *Onderwijs 2014-2019* spreekt van een modernisering in plaats van over een hervorming. De sociale partners blijven voorstander van een grondige aanpassing van dit onderwijsniveau, niet als doel op zich maar om een aantal cruciale opdrachten van en voor het secundair onderwijs (beter) te realiseren. De SERV zal dit dossier van dichtbij opvolgen in 2015 en eind 2015 in een advies zijn

appreciatie uitspreken over de stappen die zijn gezet of in de nabije toekomst zullen worden gezet.

3.3. Verwachte adviesvragen en op te volgen dossiers

Adviesvragen

- ▀ Hervorming secundair onderwijs
- ▀ Hervorming volwassenenonderwijs
- ▀ Hervorming Leren en Werken
- ▀ Leerlingenbegeleiding (o.a. hervorming CLB)
- ▀ Aanbod en financiering hoger onderwijs
- ▀ Aanpassing leerdoelen (vanuit de context van de sleutelcompetenties)
- ▀ Kwaliteit van het onderwijs
- ▀ Schoolinfrastructuur (vanuit de context van opleidingsinfrastructuur en excellente partnerschappen)

Opvolging thema's

- ▀ Geïntegreerd EVC beleid: er is de voorbije jaren een standstill geweest op vlak van de uitbouw van een EVC-beleid.
- ▀ Uitrol Vlaamse Kwalificatie Structuur
- ▀ Ongekwalificeerde uitstroom: de aanpak van de ongekwalificeerde uitstroom in Vlaanderen mag zich niet beperken tot de aanpak van spijbelen.
- ▀ Gelijke onderwijskansen
- ▀ Geletterdheid

In 2015 wordt ook het **Banenpact** tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners uitgerold. COM_OND volgt de uitrol op voor wat betreft de raakvlakken met het beleidsdomein onderwijs.

3.4. VESOC-overleg

Zie [deel arbeidsmarkt](#).

Verder zijn er linken met andere SERV-werkzaamheden en geledingen

- ▀ Met de commissie Arbeidsmarkt voor wat betreft het leven lang leren, het geïntegreerd duaal stelsel van Leren en Werken, het geïntegreerd EVC-beleid, de aanpak van geletterdheid, ...
- ▀ Met de commissie Diversiteit voor wat betreft het realiseren van (gelijke onderwijs)kansen.
- ▀ Met de Stichting Innovatie en Arbeid onder andere voor wat betreft het onderzoek "Competentieversterking van jongeren op een arbeidsmarktgerichte leerweg".
- ▀ Met het Competentteam voor wat betreft de uitbouw van Competent als een brug tussen onderwijs, opleiding en arbeidsmarkt.
- ▀ Met de commissie Vlaamse Sociale Bescherming voor wat betreft het thema armoedebestrijding.

4. Economie en Innovatie

4.1. Doorkijk 2015-2019

De thema's economie en innovatie worden binnen de SERV behandeld door de commissie Economie (COM_ECO).

De COM_ECO zal haar werkzaamheden van de voorbije jaren continueren voor de periode 2015-2019 rekening houdend met de beleidsdoelstellingen en –intenties van het regeerakkoord en de beleidsnota 'Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie'.

Veel aandacht zal blijven uitgaan naar de randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om **ondernemerschap** in al haar aspecten, (internationale) **groei en doorgroei**, onderzoek & ontwikkeling en **innovatie**, (industriële) vernieuwing en **transformatie** te stimuleren, te faciliteren en te ondersteunen. Het behoud en de schepping van werkgelegenheid en toegevoegde waarde zijn hiermee onlosmakelijk verbonden.

Meer algemeen wil de SERV **proactief** meedenken aan processen die kunnen bijdragen tot de optimalisatie van een **gunstig omgevingsklimaat** voor ondernemingen, van klein tot groot. Efficiëntie, effectiviteit, stroomlijning, vereenvoudiging en transparantie vormen belangrijke sleutelwoorden voor de langere termijnwerkzaamheden van de SERV op dat terrein. Vanuit deze basiscriteria zullen zowel het overheidsoptreden, de aanwending van de middelen, de steuninstrumenten, de intermediaire structuren als het overheidslandschap benaderd worden. Onder meer willen de sociale partners in de volgende jaren de rol van de **overheidsinvesteringen** via PPS-constructies en hun finaliteit onder de loep nemen.

Daarnaast vindt de SERV het tripartiet overleg in **VESOC** over economische materies van cruciaal belang. Zowel Europese dossiers, zoals bijvoorbeeld het cohesiebeleid, als Vlaamse dossiers, zoals bijvoorbeeld het streekoverleg, het retentiebeleid als de evaluaties van economische instrumenten, lenen zich voor overleg op VESOC-niveau en dit reeds in een vroege fase.

4.2. Eigen initiatieven 2015

Geïntegreerd steunkader AO en bedrijfsgerichte processen IWT

Speerpunt dossier, op te starten 1^e helft 2015, afronding 1^e helft 2015

De beleidsnota 'Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie' voorziet de integratie van het Agentschap Ondernemen (AO) en IWT in het nieuwe Agentschap voor Ondernemen en Innovatie. Dat moet er in eerste instantie voor zorgen dat de **steunmaatregelen** gericht op innovatie en de economische steunmaatregelen nauwer op elkaar aansluiten en ingezet kunnen worden als één geïntegreerd en op elkaar afgestemd steuninstrumentarium of tool box waarmee Vlaamse bedrijven en internationale bedrijven die zich in Vlaanderen willen vestigen optimaal kunnen ondersteund worden. De SERV neemt zal dit integratieproces op de voet op te volgen en hierrond proactief werkzaamheden programmeren. Onder meer zullen de doelstellingen en de criteria van de steuninstrumenten opgelijst worden om na te gaan waar zich opportuniteiten tot integratie aanbieden.

Toetsingskader 'de overheid als ondernemer'

Speerpunt dossier, op te starten 1^e helft 2015, afronding 2^e helft 2015

De SERV heeft in 2014 twee rapporten gefinaliseerd die de inzet van de middelen voor het economisch instrumentarium, enerzijds binnen de begroting en anderzijds buiten de begroting, in kaart brengt. In deze twee rapporten wordt m.a.w. informatie aangeleverd over de rol die de overheid opneemt enerzijds als stimulator/facilitator van ondernemingsinitiatieven en anderzijds als actieve ondernemer zelf. In het eerste geval zal de overheid via subsidies, fiscale politiek en financiële waarborgen het volume en de structuur van de private investeringen proberen te beïnvloeden. In het andere geval acteert de overheid zelf als een ondernemer (het economisch overheidsinitiatief).

De SERV wil in 2015 dieper ingaan op de rol van **de overheid als ondernemer**. Deze rol van de overheid wordt vertolkt door haar investeringsmaatschappijen. Wanneer de overheid haar investeringsmaatschappijen inzet om bepaalde objectieven te verwezenlijken, is het wenselijk dat dit overheidsoptreden op basis van een aantal principes gekaderd wordt. De SERV wil hiervoor een toetsingskader met uitgangspunten aanreiken. Naast de informatierapporten zal de SERV beroep doen op literatuuronderzoek en hoorzittingen met actoren op het terrein (investeringsmaatschappijen, doelgroepen, gebruikers) voor de onderbouw van dit toetsingskader.

Innovatiestructuren

Lopend, afronding 1^e helft 2015

Vanuit de vaststelling van een gefragmenteerd en complex innovatiesysteem waarin tal van structuren actief zijn, wil de SERV, mede op basis van een [informatiedossier van StIA over innovatiestructuren in Vlaanderen](#), een aantal uitgangspunten formuleren die moeten bijdragen tot een doelmatige governance van de in het innovatielandschap actieve structuren.

Innovatief en duurzaam aanbesteden

Lopend, afronding 1^e helft 2015

Op basis van een informatierapport van de Stichting Innovatie & Arbeid dat in april 2015 wordt gefinaliseerd (zie [werkprogramma StIA](#)), zal de SERV een advies formuleren over **innovatief en duurzaam aanbesteden**. De bedoeling is om, rekening houdend met de mogelijkheden binnen het Europees regelgevend kader, de gehanteerde praktijken in het buitenland en de interactie met een experten en actoren op het terrein, na te gaan hoe het systeem van innovatief en duurzaam aanbesteden in Vlaanderen kan geoptimaliseerd worden, onder meer wat de betrokkenheid van de KMO's betreft.

Clusterbeleid en de betrokkenheid van de sociale partners

Op te starten 1^e helft 2015, afronding 2^e helft 2015

Het gericht **clusterbeleid** vormt de slimme specialisatiestrategie waarmee Vlaanderen haar industrieel weefsel wil revitaliseren en slagvaardig maken voor de toekomst. De Stichting Innovatie & Arbeid bereidt hierover op vraag van de SERV-commissie Economie een rapport voor (zie [werkprogramma StIA](#)). Het rapport doet het clusterbeleid in Vlaanderen uit de doeken en vergelijkt dit met een aantal buitenlandse cases. Bijzondere aandachtspunten hierbij zijn:

- de manier waarop de sociale partners betrokken worden bij dit beleid;

- ▀ de manier waarop het beleid niet-kennisintensieve ondernemingen in het clustergebieden betreft.

Werknemersparticipatie bij innovatie

Op te starten 1^e helft 2015, afronding 2^e helft 2015

Op voorstel van COM_ENO en COM_ECO zal de Stichting Innovatie & Arbeid in 2015 een onderzoek uitvoeren naar goede voorbeelden van **sociaal overleg en werknemersparticipatie** in de transitie naar een duurzaam materialen- en energiebeleid in ondernemingen en organisaties (zie [werkprogramma StIA](#)). COM_ENO en COM_ECO zullen dit onderzoek mee aansturen (zie ook [deel energie](#)).

SEKIV

Lopend

De sociaaleconomische kernindicatoren voor Vlaanderen (SEKIV) die de SERV regelmatig publiceert, vatten in negen grafieken en tabellen de actuele sociaaleconomische situatie van Vlaanderen samen. De SEKIV maken gebruik van de meest recente gegevens van o.a. de Nationale Bank van België, het Planbureau, de VDAB en Eurostat. De SERV berekent bovendien een aantal regionale derivaten van de nationale cijfers, om de impact van de nationale cijfers voor Vlaanderen in te schatten. De SEKIV-cijfers worden om de drie maanden geactualiseerd.

4.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Verwachte adviesvragen

De regelgevingsagenda geeft een opsomming van een aantal te verwachten adviesvragen. Voor de COM_ECO zijn volgende wetgevende initiatieven van belang :

- ▀ Geïntegreerde maatregel hinder openbare werken
- ▀ Wijziging decreet win-winlening
- ▀ Wijziging win-winleningsbesluit
- ▀ Wijzigingsdecreet W&I-decreet
- ▀ Wijzigingsbesluit Herculesbesluit
- ▀ Besluit inzake financiering ESFRI deelname en deelname bedrijven in gesubsidieerde structuren
- ▀ Wijziging besluit O&O-steun aan ondernemingen

De SERV wenst in een vroege fase betrokken te worden bij de ontwikkeling van het geïntegreerd steunkader en hierover om advies gevraagd te worden in de vorm van een conceptnota.

Hetzelfde geldt voor de uitbreiding van de inzetbaarheid van het TINA-fonds op basis van een evaluatie-oefening (zie VESOC-werkzaamheden).

Andere op te volgen thema's

Pm.

4.4. VESOC-overleg 2015

- **Evaluatie economisch instrumentarium.** De SERV is vragende partij voor een breed opgevatte evaluatie van het economisch instrumentarium (inclusief risicokapitaal). Zo stelt de beleidsnota bijvoorbeeld een evaluatie van het TINA fonds in het vooruitzicht voor een bredere inzetbaarheid van het instrument in het kader van het gericht clusterbeleid. De SERV zal binnen VESOC van in het begin het evaluatieproces van economische instrumenten (TINA, Arkimedes...) opvolgen en het overleg aangaan met de Vlaamse regering.
- **Evaluatie opleidingsinstrumentarium.** De beleidsnota kondigt een hervorming van de opleidingsincentives aan waarvan de strategische lijnen in overleg met de sociale partners worden opgenomen in het Banenpact. Zowel instrumenten binnen het beleidsdomein Werk als binnen het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie zijn hierbij betrokken. De SERV zal vanuit de invalshoeken economie (cel ECO) en arbeidsmarkt (cel ARB) de hervormingsoperatie binnen VESOC opvolgen en in functie daarvan eventuele werkzaamheden afstemmen.
- **Opvolging over uitvoering EFRO-programma.** Binnen VESOC wordt de SERV op regelmatige wijze gebriefd over de uitvoering van het nieuwe EFRO-programma 2014-2020.
- **Opvolging over uitvoering SALK-actieplan.** De SERV vraagt om binnen VESOC op regelmatige wijze geïnformeerd te worden en overleg te plegen over de uitvoering van SALK (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat).

5. Energie

5.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema energie wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Energie en Omgevingsbeleid (COM_ENO).

Energie (en omgevingsbeleid, zie verder) zal zonder twijfel de komende jaren bovenaan de politieke en maatschappelijke agenda blijven staan. Het gaat dan o.a. om fysieke beperkingen (schaarste aan bronnen zoals (goedkope) materialen, energie en ruimte en aan sinks zoals klimaat, bossen en oceanen), de sociaal-economische implicaties daarvan (verschuivende economische machtsverhoudingen, kosten en prijzen, bevoorradingszekerheid, verdelingskwesties), nieuwe opportuniteiten (energietransitie, technologische en sociale innovaties, vergroening), wijzigende rollen (van overheden, bestaande marktactoren en nieuwe actoren zoals aggregatoren, ESCO's...) en nieuwe vormen van sturing en beleid die nodig zijn (transitie- en lange termijn denken, beleidsintegratie, veerkracht, bottom up initiatieven, infrastructuur, financiering...).

De komende jaren zullen heel wat energietema's **actueel** zijn en wellicht in belang toenemen, waaronder energiebesparing (industrie, gebouwen, tertiaire sector, mobiliteit), hernieuwbare energie (groene stroom, warmte, biobrandstoffen), infrastructuur (leveringszekerheid en bevoorradingszekerheid, distributienettarieven,

slimme meters/netten, private en gesloten distributienetten...), verdelingskwesties en energiearmoede.

Tegen die achtergrond wil de SERV ook deze legislatuur sterk blijven inzetten op **energie** en ertoe bijdragen dat het Vlaams energiebeleid op sociaal-economisch verantwoorde wijze effectiever, kostenefficiënter, transparanter en op termijn koolstofarmer wordt, met meer stabiliteit en rechtszekerheid voor alle investeerders (producenten en consumenten).

Als **strategische adviesraad** voor (de sociaal-economische aspecten van) energie heeft de SERV een belangrijke rol en verantwoordelijkheid om mee het debat te organiseren en voor input en draagvlak te zorgen. De SERV beoogt over zijn werkprogramma tevens afstemming met de Minaraad om te komen tot goede werkafspraken.

Inhoudelijk wil de SERV rond energie zijn brede focus behouden, maar daarbinnen selectief zijn door zich te concentreren op de strategische kwesties en de sociaal-economische aspecten. Belangrijke thema's voor de legislatuur en waarin de SERV betrokken wil worden en/of op eigen initiatief zal werken zijn:

- De ontwikkeling van een langetermijn energiesysteemvisie die zou moeten kunnen resulteren in een breed gedragen 'Energiepact' en een transitiebeleid;
- Het beleid inzake energiebesparing, vnl. in gebouwen (met oog voor integratie met het woon-, fiscaal- en armoedebeleid);
- Het beleid inzake hernieuwbare energie;
- Het beleid inzake de energie-infrastructuur;
- Het beleid inzake de gas- en elektriciteitsmarkten;
- De problematiek van de energiekosten voor de gezinnen en de bedrijven;

De SERV wil daarbij telkens ook aandacht hebben voor de bijdrage of **linken** met andere beleidsdomeinen en beleidsniveaus, zoals het industrieel beleid en het innovatiebeleid of het ruimtelijk-, woon-, fiscaal- en armoedebeleid, en zoals de lokale bottom-upinitiatieven en -dynamieken en het EU-niveau.

5.2. Eigen initiatieven 2015

Energieinfrastructuur en tariefregulering

Speerpunt dossier, lopend, afronding 1e helft 2015

De SERV zal de komende maanden vooral werken rond de **netproblematiek en de regulering van de nettarieven**. Er is een rapport in voorbereiding over tariefregulering in de bredere context van regulering van netinfrastructuur en verslimming en flexibilisering van de netten (zie werkprogramma 2014). In de eerste helft van 2015 zal dat rapport worden afgewerkt en als basis dienen voor overleg met o.a. de Vlaamse regering en de VREG en voor een advies op eigen initiatief.

Daarbij zal meer in detail worden ingegaan op de zaken die hierover in de beleidsnota energie 2014-2019 aangekondigd worden (toekomstige tariefstructuur, omvorming van de distributienettarieven tot een zuiver netgerelateerd tarief per doelgroep dat de capaciteit die een klant reserveert reflecteert; kostenreflectieve tarieven voor afname en injectie die rekening houden met de kosten voor aanleg en gebruik van het net en objectiveerbare verschillen integreren zoals de densiteit van het net (stedelijk of ruraal),

mogelijke invoering voor de sociale en ecologische openbare dienstverplichtingen van een uniforme Vlaamse bijdrage, ...).

Energiebeleid en duurzaam materialenbeleid in ondernemingen

Op te starten 1^e helft 2015, afronding 2^e helft 2015

Op voorstel van COM_ENO en COM_ECO zal de Stichting Innovatie & Arbeid in 2015 een onderzoek uitvoeren naar goede voorbeelden van **sociaal overleg en werknemersparticipatie** in de transitie naar een duurzaam materialen- en energiebeleid in ondernemingen en organisaties (zie [werkprogramma StIA](#)). COM_ENO en COM_ECO zullen dit onderzoek mee aansturen.

5.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Verwachte adviesvragen

De SERV verwacht in 2015 een reeks belangrijke **energieadviesvragen**:

- ▀ Tarievendecreet 2014-2015
- ▀ Energievisie / beleidsnota routemap transitie naar 2040
- ▀ Aanpassing REG openbare dienstverplichtingen 2015
- ▀ Bijsturing/vereenvoudiging certificaten systemen groene stroom en WKK 2015-2016 (beperkt besluit begin 2015, fundamentele aanpassingen midden 2015)
- ▀ Vlaams actieplan hernieuwbare energie
- ▀ EPB-evaluatie 2015 (eind 2015)
- ▀ ...

Andere op te volgen thema's

De SERV zal in 2015 volgende beleidsinitiatieven van nabij (blijven) opvolgen:

- ▀ Renovatiepact
- ▀ Werking VREG (oa VREG-consultaties)
- ▀ Slimme netten en meters
- ▀ Stakeholdersoverleg VEA
- ▀ Organisatie netbeheer
- ▀ Hernieuwbare energie- en groene stroomproblematiek
- ▀ ...

5.4. VESOC-overleg 2015 en forumwerking

De SERV wenst ook in de nieuwe legislatuur te fungeren als forum waarop de dialoog tussen de sociale partners en andere relevante actoren kan gebeuren rond specifieke energiethema's. Concreet kunnen o.a. worden genoemd:

- ▀ **VESOC**. De SERV wil graag overleg met de Vlaamse regering kunnen hebben in VESOC over sociaal-economisch belangrijke energiedossiers die de sociale partners gezamenlijk op de agenda zetten.
- ▀ **Energiesysteemvisie/energiepact**. Het SERV-Secretariaat zal mogelijks mee ingeschakeld worden ter ondersteuning van het traject om een energievisie te ontwerpen die zou moeten kunnen resulteren in een breed gedragen 'Energiepact'.
- ▀ **Distributienettarieven**. In de vorige legislatuur werd voorzien dat de energiecommissie van de SERV, uitgebreid met andere stakeholders, het forum zal

zijn waarbinnen het overleg met de VREG gebeurt over de invulling van de nieuwe bevoegdheid voor de distributienettarieven. De VREG heeft bevestigd dit overleg te willen voortzetten.

- **Onderzoeksprogramma/evaluatieagenda.** De SERV wenst structureel betrokken te worden bij de opmaak van een onderzoeksprogramma en evaluatieagenda voor het beleidsveld energie en bij de vormgeving en uitvoering van beleidsstudies en – evaluaties.

6. Omgevingsbeleid

6.1. Algemene Werking 2015-2019

Het thema omgevingsbeleid wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Energie en Omgevingsbeleid (COM_ENO).

Meerdere vanuit sociaal-economisch oogpunt belangrijke ruimtelijke- en milieuthema's zullen de komende jaren bovenaan de politieke en maatschappelijke agenda blijven, waaronder klimaat (mitigatie, adaptatie), grondstoffen en materialen (metalen, biomassa, biogebaseerde economie...) water (schaarste, prijzen, infrastructuur...), ruimte (bv. strategisch regionaal en subregionaal beleid, ruimtelijke economie, steden als motor, bereikbaarheid, veerkracht, grond- en pandenbeleid ...) het beleidsinstrumentarium (omgevingsvergunning, omgevingsplanning, vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen, Mina-plan 5, BRV...), Europese dossiers (natuur, water...) enz.

Tegen die achtergrond wil de SERV ook deze legislatuur sterk blijven inzetten op **advisering** van het omgevingsbeleid. De SERV zal daarbij selectief focussen op specifieke thema's die vanuit sociaal-economische hoek essentieel, én beleidsmatig en strategisch belangrijk zijn én waarvoor er vanuit de sociale partners een gedeelde vraag is naar een SERV-initiatief met een duidelijke meerwaarde t.o.v. het werk dat elders gebeurt³. Samenwerking met de omgevingsraad wordt daarbij telkens overwogen.

Wat de **eigen programmatie** (adviezen en studies op eigen initiatief, organisatie van overleg en maatschappelijk debat) rond omgevingsbeleid betreft, wil de SERV zich in deze legislatuur richten op thema's met een hoge toekomstgerichte en strategische relevantie die belangrijke linken vertonen met sociale en economische dossiers of belangrijke implicaties hebben voor investeringen en het investeringsklimaat. Voor ruimte wil de SERV bovendien mee zorgen voor de invulling van het ruimtelijk beleid vanuit de economische sectoren en zich richten op het ruimtelijk omgevingsbeleid als belangrijke sociaal-economische randvoorwaarde (bv. voor investeringen, vestigingsfactoren, flankerend beleid,...). De SAR-bevoegdheid van de SERV voor ruimtelijke economie houdt ook in dat de sociale dimensie steeds volwaardig wordt bekeken.

³ Waarbij de uitkomst kan zijn: (1) de SERV streeft naar een gezamenlijk advies met de omgevingsraad; (2) de SERV adviseert apart, maar met een duidelijk verschillende focus van de omgevingsraad.

Belangrijke **thema's** voor de legislatuur en waarin de SERV betrokken wil worden en/of op eigen initiatief zal werken zijn:

- ▀ Tariefregulering en financiering waterbeleid (kostendoorrekening en tariefstructuur);
- ▀ Vergunningenbeleid (verdere uitvoering omgevingsvergunning, met ook aandacht voor het voortraject (o.a. mer-problematiek) én het natraject (o.a. uitbreiding bevoegdheid Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen met milieubepalingen uit de omgevingsvergunning);
- ▀ Materialenbeleid/kringlooeconomie: afstemming van de gewenste transitie met het industrieel beleid in het algemeen en het innovatiebeleid in het bijzonder, en met het ruimtelijk beleid;
- ▀ ...

6.2. Eigen initiatieven 2015

Tariefregulering water

Lopend, afronding 1^e helft 2015

Begin 2013 publiceerde de SERV een rapport over sociale aspecten van het waterbeleid. In 2014 een tweede rapport waarin enerzijds de toekenning van gratis drinkwater werd geëvalueerd en de mogelijkheden tot herstructurering van de watertarieven voor huishoudens werden onderzocht. Naar aanleiding van de regionalisering van de bevoegdheid inzake regulering van drinkwatertarieven zal de SERV verder werken rond **kostendoorrekening en tariefstructuur voor water**. Vermits de fundamentele vragen dezelfde zijn voor energie en water worden gezamenlijke principes uitgewerkt inzake doorrekening van kosten. Vervolgens kunnen die dan nader uitgewerkt worden rekening houdend met de eigenheid van energie en waterlevering.

6.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Verwachte adviesvragen

De SERV verwacht in 2015 een reeks belangrijke **adviesvragen** inzake omgevingsbeleid (selectie uit de regelgevingsagenda):

- ▀ Tweede stroomgebiedbeheerplannen (lopend)
- ▀ Uitvoeringsbesluit(en) omgevingsvergunning (lopend)
- ▀ Verzameldecreet leefmilieu (lopend)
- ▀ Besluit lage-emissiezones (lopend)
- ▀ Beleidsnota routemap transitie naar 2040;
- ▀ Vereenvoudiging planning / integratie in RUP
- ▀ Tariefregulering drinkwater
- ▀ Omzetting van de project-mer-richtlijn
- ▀ Ontwerp samenwerkingsakkoord klimaat
- ▀ Minaplan 5
- ▀ Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
- ▀ Grond- en pandenbeleidsplan
- ▀ Decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid
- ▀ ...

Voor eind 2015 en nadien werden nog andere belangrijke adviesvragen aangekondigd

- ▀ Omgevingsplanning
- ▀ Integratie en coördinatie waterwetgeving in decreet integraal waterbeleid - Actualisering wetgeving Polders en Wateringen - Actualisering wet onbevaarbare waterlopen
- ▀ Doorwerking wijziging decreet integraal waterbeleid in andere decreten
- ▀ Integratie socio-economische vergunning in omgevingsvergunning
- ▀ Geïntegreerd vergunningsproces
- ▀ Wijziging van het decreet van 5 april 1995 (DABM) t.g.v. verordening 421/2014
- ▀ Opmaak instrumentendecreet
- ▀ Decreetwijziging(en) plan-milieueffectrapportageverplichtingen en andere effectbeoordelingsverplichtingen in het planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen
- ▀ Decreet tot wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond
- ▀ Wijziging bodemdecreet
- ▀ Aanpassing decreet tot bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten
- ▀ NEC-beleid
- ▀ ...

Andere op te volgen thema's

De SERV zal in 2015 volgende beleidsinitiatieven van nabij (blijven) opvolgen:

- ▀ Versnelling investeringen
- ▀ Beleidsplanning en milieurapportering (MIRA)
- ▀ Milieuhandhaving (VHRM)
- ▀ Steunpunt transitie voor duurzame ontwikkeling
- ▀ Steunpunt duurzaam materialenbeheer
- ▀ ILO project green jobs
- ▀ LNE-project vergroening economie
- ▀ Transitieprojecten (oa duurzaam materialenbeheer)
- ▀ Beleidsplanning en milieurapportering (MIRA)
- ▀ Initiaten inzake tariefregulering water en financiering waterbeleid (VMM)
- ▀ Werkgroepen BRV
- ▀ ...

7. Sociale bescherming

7.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema sociale bescherming wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Sociale Bescherming (COM_VSB).

De focus van deze Commissie ligt in het bewaken dat de sociale bescherming in Vlaanderen op een efficiënte en billijke wijze wordt uitgebouwd, niet in het minst ingevolge de vooropgezette overheveling van betrokken materies in het kader van de 6e staatshervorming.

Met name richt de Commissie zich op:

- De Vlaamse Sociale Bescherming (zorgverzekering, kindpremie, maximumfactuur thuiszorg, hospitalisatieverzekering,...)
- Alle thema's die ingevolge de 6e staatshervorming naar de deelgebieden worden overgeheveld, voor zover ze betrekking hebben "uitkeringen/tegemoetkomingen" binnen elementen van sociale zekerheid of sociale bijstand⁴.
- Structuren en beheer Sociale Bescherming
- Welzijn, Volksgezondheid, Gezin (vnl. procedureel)

De Commissieleden hebben steeds de mogelijkheid om thema's binnen het beleidsdomein voor nader onderzoek door het Secretariaat en bespreking in de Commissie voor te stellen, en dit over thema's die niet het voorwerp uitmaken van overheveling in het kader van de 6^e staatshervorming. Voorstellen die door de Commissie worden geformuleerd worden vervolgens ter goedkeuring aan het dagelijks bestuur van de SERV voorgelegd.

7.2. Eigen initiatieven 2015

Kinderbijslag

Speerpunt dossier, lopend, afronding 1e helft 2015

De SERV zal zich verder beraden over de concrete uitwerking van een Vlaams stelsel van kinderbijslagen. Het SERV-Secretariaat levert de nodige onderbouwing.

Systemen van inkomensrelatering in het domein WVG

Lopend, afronding 1e helft 2015

In het kader van de aangekondigde hervormingen o.a. in de Vlaamse sociale bescherming en in de kinderbijslag en met het oog op het streven naar de automatische toekenning van rechten, bekijkt de SERV mogelijke pistes.

7.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

- **Vlaamse Sociale Bescherming.** De bestaande zorgverzekering zal samen met de o.a. middelen van THAB, de vraaggestuurde financiering van de residentiële ouderenzorg en systemen van inkomensrelatering in de eigen bijdrageregeling in de thuiszorg, samengebracht worden in een model van Vlaamse sociale bescherming. De SERV volgt dit verder op en zal indien nodig hierover advies uitbrengen.
- **Overlegmodel WVG.** De SERV volgt de ontwikkelingen op dit domein actief op. Het gaat onder andere over het VESOC-overlegmodel WVG, het overlegcomité WVG en de rol van de sociale partners in het beheer van het zorgfonds en de raadgevende comités in de IVA's.

⁴ In principe zal de commissie VSB zich inhoudelijk niet buigen over de bevoegdheden met betrekking tot het luik "voorzieningen" (rusthuizen, RVT, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging, voorzieningen geestelijke gezondheidszorg, geriatrie en gespecialiseerde ziekenhuizen, mobiliteitshulpmiddelen, preventie en organisatie van de eerste lijn) die ingevolge de 6e staatshervorming werden overgeheveld. Voor deze aangelegenheden zullen de SERV-partners conform de gedragsrichtlijn met de SAR WGG hun standpunt formuleren binnen de SAR WGG. Uitzondering hierop vormt de opvolging van het FCUD gezien band met kinderopvang.

- **Buitenschoolse kinderopvang.** Als uitvloeisel van de Staten-Generaal 'Opvang en vrije tijd van schoolkinderen' is een nieuw decreet buitenschoolse opvang voorzien. Ook de FCUD middelen die op 1 januari 2015 overgeheveld worden naar Vlaanderen zullen geïntegreerd worden. De SERV volgt dit verder op en zal hierover indien nodig advies uitbrengen.

7.4. VESOC-overleg 2015

Binnen de Commissie VSB zal de bespreking in VESOC van het VAPA (**Vlaams Actieplan Armoedebestrijding**) voorbereid worden.

8. Begroting

8.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema begroting wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Begroting, Fiscaliteit en Overheid (COM_BFO).

De SERV wil een duidelijke stempel blijven drukken op het begrotingsbeleid van de Vlaamse regering, voornamelijk gebeuren via zijn jaarlijkse **begrotingsadvies en evaluatierapport** (met het oog op de begrotingscontrole). Hierin zal de SERV voornamelijk aandacht besteden aan de de toepassing van een structureel begrotingsbeleid en de inhoudelijke keuzes die de Vlaamse regering maakt. Wat dat laatste betreft, is het niet zozeer de bedoeling om zelf deze keuzes te maken, maar om de Vlaamse regering aan te sporen om de keuzes goed te onderbouwen (waarvoor de prestatiebegroting een interessant instrument kan zijn) en te verantwoorden (transparantie van de begroting). Specifiek voor de komende jaren zal de hervorming van de **bijzondere financieringswet** een aandachtspunt blijven.

8.2. Eigen initiatieven 2015

Advies over de begroting 2016

Speerpunt dossier, op te starten, afronding 1e helft 2015

De SERV heeft de decretale taak om jaarlijks een begrotingsadvies te formuleren: in voorbereiding van de begrotingsopmaak 2016 zal de SERV in juli 2015 zijn begrotingsadvies formuleren. Er zal ingegaan worden op de budgettaire uitdagingen voor de komende jaren, onder andere door de implementatie van de aangepaste Bijzondere Financieringswet en de Europese begrotingsrichtlijnen, evenals de toepassing van een structureel begrotingsbeleid. Ook de evolutie van de schuld zal in de komende jaren meer gedetailleerd dan voorheen aan bod komen.

Evaluatie van de begroting 2016

Speerpunt dossier, op te starten, afronding 2e helft 2015

In januari presenteert de SERV jaarlijks de evaluatie van de begroting die in de maanden daarvoor goedgekeurd werd door de Vlaamse Regering. In januari 2015 stelde de SERV een evaluatierapport over de begroting 2015 op, en in januari 2016

volgt een gelijkaardig rapport over de begroting 2016. Dit laatste rapport wordt in de tweede jaarhelft van 2015 voorbereid.

8.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Verwachte adviesvragen

Er zal (selectief) worden geadviseerd over decreten of besluiten relevant voor het beleidsdomein Financiën en Begroting.

Andere op te volgen thema's

- ▀ Europees begrotingsbeleid: Belgisch Stabiliteitspact en samenwerkingsakkoord in functie van het Stabiliteitspact;
- ▀ Impact 6e staatshervorming en Bijzondere Financieringswet op de Vlaamse overheidsfinanciën;
- ▀ PPS en andere extra-budgettaire verrichtingen;
- ▀ Perimeter van de Vlaamse overheid, en toekomstige impact op de Vlaamse overheidsfinanciën;
- ▀ Evolutie Vlaamse schuld en haar determinanten.

9. Fiscaliteit

9.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema fiscaliteit wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Begroting, Fiscaliteit en Overheid (COM_BFO).

De SERV wil voor **fiscaliteit** een meer proactieve rol opnemen. Naast het adviseren over voorontwerp van decreet op vraag van de Vlaamse Regering, wil de SERV ook meer zelf initiatieven nemen. Daarbij wordt een stapsgewijze benadering gevolgd. Eerst wordt onderzocht of een dossier in aanmerking komt voor verdere uitwerking. In een volgende stap staat **kennisopbouw** centraal. De derde stap is het concrete eindproduct in de vorm van een rapport of advies.

9.2. Eigen initiatieven 2015

(Woon)fiscaliteit

Lopend, afronding 2e helft 2015

De werking van de voormalige ad hoc-commissie woonbonus wordt verder gezet in COM_BFO, met verruiming naar woonfiscaliteit als instrument van het woonbeleid. Een minimum zal de advisering over de hervorming van de registratierechten zijn. Hierover zal naar afstemming met de Vlaamse Woonraad worden gezocht.

De SERV-studiedienst zal inzake fiscaliteit verder **kennis uitbouwen**.

9.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Verwachte adviesvragen

- ▀ Hervorming jaarlijkse verkeersbelasting
- ▀ Hervorming registratierechten (wellicht nog niet in 2015)

Andere op te volgen thema's

- ▀ 6e staatshervorming en de uitgebreide opcentiemen in het bijzonder.

10. Overheid

10.1. Doorkijk 2015-2019

Het thema overheid wordt binnen de SERV behandeld door de commissie Begroting, Fiscaliteit en Overheid (COM_BFO).

De SERV wil voor het thema 'werking overheid' focussen op specifieke thema's die vanuit **sociaal-economisch perspectief** belangrijk zijn, en waarbij de SERV een duidelijke meerwaarde kan leveren vanuit de aanwezige kennis, expertise en het overleg. Inhoudelijk wil de SERV op twee sporen blijven werken: (1) **slagkrachtige overheid** en (2) **beter beleid/betere regelgeving**, dit telkens vanuit het perspectief en het belang van de doelgroepen.

De werking van de SERV rond dit thema zal verschillende vormen aannemen:

- ▀ Een plaats waar studiewerk en analyses gebeuren met het oog op proactieve adviezen op goedgekozen thema's op het juiste moment. De ambitie is om voor het thema 'werking overheid' om de twee jaar één groot rapport of belangwekkend advies op eigen initiatief te maken.
- ▀ Een meer reactieve rol in functie van adviesvragen of lopende beleidsdossiers (op vraag of op eigen initiatief).
- ▀ Een forum waarop informatie tussen sociale partners onderling en met het SERV-Secretariaat en/of tussen sociale partners en overheid wordt uitgewisseld en besproken.

Voor de periode 2015-2019 wil de SERV bijzondere klemtoon leggen op **innovatie in de publieke sector** (cf. 'the innovation imperative' zoals vooropgesteld door de OESO).

10.2. Eigen initiatieven 2015

Organisatie beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek

Lopend, afronding 1^e helft 2015

Naar aanleiding van lopende evaluatie van de huidige, derde generatie steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek 2012-2015 zal de SERV een advies op eigen initiatief uitbrengen over de toekomstige organisatie van het Vlaamse beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek. In het advies zal ingegaan worden op het belang van en de nood aan beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek, komt de ervaring met bestaande programma's aan bod (**steunpunten** en andere programma's en

organisatievormen), zullen criteria vooropgesteld worden voor de toekomstige organisatie van het beleidsrelevant onderzoek en worden enkele meer concrete voorstellen en denksproten geformuleerd.

Gedragswetenschappen en beleid

Lopend, afronding 1^e helft 2015

De afgelopen jaren is internationaal grote belangstelling ontstaan voor onderzoek uit de gedragseconomie en sociale psychologie. Diverse landen zijn daar intussen mee aan de slag gegaan, vaak met spectaculaire verbetering van de effectiviteit van het beleid voor gevolg. De SERV organiseerde op 16 december 2014 een SERVacademie over gedragseconomie en bracht vervolgens internationale experts in contact met de Vlaamse overheid. Er wordt bekeken welke verdere stappen de SERV hierin kan of moet zetten.

10.3. Verwachte adviesvragen 2015 en op te volgen dossiers

Kerntakenplannen

De Vlaamse overheid werkt aan de uitwerking van **kerntakenplannen** voor alle beleidsdomeinen (1^e fase januari 2015) en aan de vertaling daarvan in een implementatieplan met verfijndere besparingsopportuniteiten en optimalisatievoorstellen (2^e fase juni 2015). In die tweede fase is volgens de beleidsnota algemeen regeringsbeleid de toetsing van het kerntakenplan aan gewenste resultaten en maatschappelijke effecten primordiaal en kunnen de administraties de blik naar buiten richten en in overleg gaan met doelgroepen en belanghebbenden. De SERV wenst hierbij betrokken te worden voor de vanuit sociaal-economisch oogpunt relevante beleidsdomeinen.

Andere verwachte adviesvragen

De regelgevingsagenda geeft een opsomming van een aantal te verwachten adviesvragen. Adviesvragen waar de SERV (na toetsing gelet op de boogde selectiviteit) wellicht zal op ingaan zijn:

- ▀ Decreet houdende de reorganisatie van de Vlaamse overheid, de SERV en de strategische adviesraden
- ▀ Reorganisatiedecreet VO (BBB-decreet)
- ▀ Decreet vereenvoudiging en digitalisering
- ▀ Decreet (Vlaams) bestuursrecht
- ▀ Decreet bestuurlijke handhaving
- ▀ Decreet tot harmonisering van onteigeningen
- ▀ Decreet tot wijziging van het DBRC-decreet
- ▀ Decreet hergebruik van overheidsinformatie
- ▀ Aanpassing bestuurlijke lus

Andere op te volgen thema's

De beleidsnota's bevatten diverse thema's waar de SERV vroeger adviezen en voorstellen heeft rond geformuleerd. De SERV zal die thema's nauw blijven opvolgen en zo nodig bijkomende initiatieven nemen. Het betreft o.a. het door de Vlaamse regering aangekondigde voornemen om

- meer en vroeger informatie over de beleids- en regelgevingsprojecten publiek te verspreiden en door het beleid te ontwikkelen met betrokkenheid van de belanghebbenden (uitbouw **regelgevingsagenda** tot digitaal communicatieportaal waarop informatie beschikbaar is over de invoering, aanpassing of afschaffing van beleidsmaatregelen in de komende maanden);
- een meer kwalitatieve dialoog met de stakeholders te voeren en het gebruik van **conceptnota's** en groen- en witboeken te bevorderen om om belanghebbenden transparant en zo vroeg mogelijk in het beleidsproces te consulteren;
- grondigere ex ante evaluatie van beleidsvoorstellen te doen door middel van een betere toepassing van de **reguleringsimpactanalyse** (RIA), en daarbij ook andere, niet-dwingende beleidsinstrumenten te overwegen om de beleidsdoelstellingen te bereiken en de inzichten uit de gedragseconomie (vernieuwende methodes en technieken voor sociale marketing, service design, gedragspsychologie, en keuzearchitectuur, ...) te gebruiken bij het ontwerpen van beleid en regelgeving
- de opmaak van een gecoördineerde onderzoeksagenda voor beleidsonderbouwing en **ex post beleidsevaluaties**;
- de regeldruk te verminderen, de praktische toepasbaarheid van regelgeving in alle domeinen te verbeteren en verregaande digitalisering en **administratieve vereenvoudiging** van procedures te realiseren;
- een geïntegreerd doelstellingenmanagement te realiseren dat moet zorgen voor betere **planningsprocessen** en vermindering van de planlasten;
- ...

10.4. VESOC-overleg 2015

De sociale partners wensen o.a. de volgende dossiers regelmatig op VESOC te bespreken (zie ook [deel algemene en horizontale werking](#)):

- Kerntakenplannen
- Indicatoren Pact 2020/Vlaams Hervormingsprogramma EU2020-strategie
- Hervorming advies en consultatie
- Beleidskader voor overleg

11. SERV-internationaal

Internationale projecten en contacten

De Internationale werking van de SERV wordt gecoördineerd door de stuurgroep internationaal (SG_INT). Voor 2015 staan volgende initiatieven en activiteiten op de agenda:

- Het follow up project voor de versterking van het sociaal overleg in de havens van Zuid-Afrika en van Mozambique zal worden afgesloten in 2015. De SERV en de Vlaamse Havencommissie zijn betrokken bij de uitvoering. Begin 2015 komt een delegatie uit Mozambique en Zuid-Afrika op studiebezoek in de havens van Vlaanderen en Nederland.
- Het Vlaamse IAO-project rond het thema sociale clausules in handels- en investeringsverdragen gaat van start vanaf 2015. Er wordt onderzocht hoe een betrokkenheid van de SERV te organiseren.

- ▀ Het SERV-secretariaat gaat verder de Europese oproepen tot samenwerking opvolgen.
- ▀ De samenwerking met de SER-Nederland krijgt een nieuwe invulling
- ▀ Contacten met andere regionale sociaal-economische raden worden verder uitgebouwd

Studienamiddag sociale en economische ongelijkheid

Internationaal staat **economische en sociale ongelijkheid** al enkele jaren op de agenda, en sinds de economische en financiële crisis nog meer. Inclusieve groei en inclusieve samenleving zijn de (Europese) antwoorden op de uitdaging dat ongelijkheid leidt tot uitsluiting, een verzwakking van maatschappelijke structuren en een ondermijning van economische activiteiten. In de Europese Unie heeft Commissaris Marianne Thijssen de taak om de strijd tegen ongelijkheid en armoede op te drijven. De SERV wenst hierover in 2015 een studienamiddag te organiseren, mogelijks samen met de SER-Nederland, met name rond de vraag 'kan/moet sociaaloverleg bijdragen aan de strijd tegen ongelijkheid?'

Deel 2: Stichting Innovatie & Arbeid

1. Doorkijk 2015-2019

De Stichting Innovatie & Arbeid maakt deel uit van de SERV en voert onderzoek uit in opdracht van en voor de Vlaamse sociale partners. Centraal staan sociaalwetenschappelijk onderzoek over de kwaliteit van de arbeid of werkbaar werk, personeelsbeleid en organisatieverandering en onderzoek ter ondersteuning van het SERV-overleg.

De Stichting Innovatie & Arbeid zal de komende jaren inzetten op:

- nieuwe uitdagingen op vlak van arbeidsorganisatie, personeelsbeleid en organisatieverandering (bv. omwille van demografische, economische, technologische veranderingen en nieuwe inzichten op basis van wetenschappelijk onderzoek)
- kwaliteit van het werk, in functie van het streven naar duurzame arbeidsparticipatie en langere loopbanen
- (feitelijke/gewenste) economische en innovatiegedreven ontwikkelingen in Vlaanderen en de positie hierin van ondernemingen en organisaties en sectoren (met o.a. ook aandacht voor KMO's)
- inzicht in de werking en dynamiek van onze arbeidsmarkt en de rol van arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktinstrumenten daarbinnen, dit vanuit een praktijkgerichte invalshoek en complementair aan het beleidsgericht onderzoek dat elders wordt uitgevoerd.

Waar mogelijk wordt op de raakvlakken tussen de beleidsthema's 'Werk', 'Economie' en 'Innovatie' ingezet.

De Stichting hecht in haar werking veel belang aan een brede valorisatie van haar onderzoek, niet alleen bij de (interprofessionele) sociale partners, het beleid en de academische wereld maar ook en vooral naar de ondernemingen en sectoren in Vlaanderen. Het wetenschappelijk onderzoek wordt immers opgezet om de facto tot concrete resultaten en toepassingen op de werkvloer te kunnen bijdragen.

Hieronder zijn de thema's opgenomen waarrond de Stichting in 2015 zal werken.

2. Onderzoeksthema's en projecten 2015

2.1. Onderzoek in functie van ondersteuning SERV-overleg

Competentieversterking van jongeren op een arbeidsmarktgerichte leerweg

Timing: september 2014 - maart 2015

Het onderzoek 'Competentieversterking van jongeren op een arbeidsmarktgerichte leerweg' wil de visie van een tiental sectoren op het (toekomstig) stelsel van Leren en Werken in kaart brengen, met name de bouw, elektriciens, horeca, kappers, metaal

(arbeiders), social profit, voeding, hout, garage, groene sectoren, bediendensectoren en scheikundige nijverheid.

Een aantal sleutelpersonen van de sectorale sociale partners en de sectorfondsen worden in diepte-interviews bevraagd.

Het onderzoek werd in juli 2014 op vraag van de SERV-commissie Arbeidsmarkt opgestart en wordt opgevolgd door de SERV-commissie Onderwijs. De aanleiding voor dit onderzoek over Werkplekieren binnen het Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs en de Leertijd is de overheveling van het Industrieel Leerlingenwezen en de Start- en Stagebonussen in het kader van de zesde Staatshervorming.

Innovatief en duurzaam aanbesteden in Vlaanderen

Timing: oktober 2014 - maart 2015

Op vraag van de SERV-commissie Economie werd in oktober 2014 een onderzoek opgestart over het innovatief en het duurzaam aanbesteden in Vlaanderen. Door het onderzoek willen we mee een antwoord bieden op wat nodig is om het innovatief en het duurzaam aanbesteden in Vlaanderen op een goede leest te schoeien. We brengen het Vlaamse overheidsbeleid hierover in kaart (praktijken, procedures, middelen), kaderen het Vlaamse beleid binnen de Europese regelgeving en lijsten een aantal buitenlandse 'best practices' op.

Mogelijke succesfactoren voor een clusterbeleid in Vlaanderen

Timing: januari 2015 – oktober 2015

Een goed functionerend economisch systeem heeft behoefte aan ondernemingen en organisaties die samen innovatie-bevorderend kunnen werken. Het Vlaamse regeerakkoord stelt een gericht clusterbeleid voorop om de transformatie van het industrieel weefsel te versnellen.

De Stichting zal in 2015 op vraag van de SERV-commissie Economie een rapport opstellen waarin het clusterbeleid in Vlaanderen wordt verkend en waarin een aantal relevante buitenlandse voorbeelden in kaart worden gebracht. Er wordt bekeken hoe clusters tot stand komen, wat belemmerende en bevorderende factoren zijn en hoe ondernemingen en organisaties hierin hun plaats vinden. Hierbij wordt specifiek aandacht besteed aan de wijze waarop de sociale partners betrokken worden en aan de aansluiting van niet-kennisintensieve KMO's.

Diffusie van kennis en innovaties in het kleinschalig bedrijfsleven

Timing: oktober 2015 – februari 2016

Uit eerdere onderzoeken van de Stichting bleek dat innovatievolgers vaak moeilijk nieuwe ontwikkelingen en innovatieve toepassingen implementeren. De Vlaamse regering wil in dat kader inzetten op kennisdiffusie, onder meer via de laagdrempelige Expertise- en Dienstverleningscentra (LED's) bij hogescholen, die worden afgestemd op de VIS-trajecten (Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden) van het IWT. Met een nieuw onderzoek wil de Stichting in kaart brengen hoe dit proces van kennisdiffusie en innovatieverspreiding in het Vlaamse bedrijfsleven verloopt en wat de randvoorwaarden, drempels en hefboomen zijn. Ook gaan we na in welke sectoren succesvolle voorbeelden bestaan.

Samen werken aan een duurzaam materialen- en energiebeleid in ondernemingen en organisaties

Timing: april 2015 - december 2015

Op vraag van de SERV-commissie Energie en Omgevingsbeleid en de SERV-commissie Economie voert de Stichting Innovatie & Arbeid in 2015 een onderzoek naar goede voorbeelden van sociaal overleg en werknemersparticipatie inzake de transitie naar een duurzaam materialen- en energiebeleid in ondernemingen en organisaties.

Onder meer met het oog op het behoud en de versterking van hun economische positie zetten ondernemingen en sectoren vandaag stappen in de richting van een bewuster, efficiënter en duurzamer materialen- en energiebeleid. De vraag is hoe het sociaal overleg en de betrokkenheid en inbreng van werknemers deze transitieprocessen kunnen ondersteunen en bevorderen zodat zowel inzake economische performantie, duurzaamheid als (behoud van) kwalitatieve tewerkstelling stappen vooruit kunnen worden gezet. Een verkennende analyse inzake de (Vlaamse) regelgeving rond informatie en betrokkenheid van werknemers bij het milieu- en energiebeleid van bedrijven leert dat naast een aantal juridische waarborgen ook heel wat andere aspecten voor een optimaal participatie- en transitieproces van belang zijn.

In het onderzoek brengen we een aantal inspirerende voorbeelden bijeen van constructieve sociale dialoog en werknemersparticipatie in ondernemingen behorende tot een aantal relevante bedrijfssectoren in Vlaanderen. In de casestudies worden verschillende vormen van betrokkenheid van werknemers bekeken en wordt de link tussen de bedrijfscontext en de regionale en sectorale context gelegd. Ook het Europese (overleg)niveau kan, waar relevant, in rekening worden gebracht.

2.2. Onderzoek en valorisatie inzake werkbaar werk en langere loopbanen

Aanvullend onderzoek op de werkbaarheidsmonitor 2013

Timing: januari 2015 – december 2015

De Stichting Innovatie & Arbeid publiceerde eind 2013 de basisgegevens van de werkbaarheidsmeting 2013 en bracht in 2014 een hele reeks sector- en beroepsspecifieke analyses voor werknemers en zelfstandige ondernemers uit.

Voor 2015 worden nog de volgende (thematische) analyses en dossiers geagendeerd:

- Het opleidings- en competentievraagstuk bij zelfstandige ondernemers.
- Werkbaarheidsprofiel voor specifieke deelgroepen van zelfstandige ondernemers: starters, groei-ondernemingen, vrouwelijke ondernemers.
- De keuze voor het ondernemerschap: resultaten van de tevredenheidsspeiling bij zelfstandige ondernemers.
- Met werkgoesting langer aan de slag? Haalbaarheid van doorwerken tot de pensioenleeftijd bij werkenden in Vlaanderen anno 2013.
- Grensoverschrijdend gedrag op de bedrijfsvloer: facts & figures over agressie en pesten op het werk in Vlaanderen.
- Met de innovatieve arbeidsorganisatie op weg naar meer actieve jobs: sleutel voor meer werkbaar werk?
- Achtergronden van knelpunten in de werk-privébalans: het belang van gezinssituatie, werkcontext en woon-werk-verkeer.

- Werkbaarheidsprofiel contactberoepen: zorgprofessionals en leerkrachten in de kijker.
- Werkbaarheid van jobs van werknemers met een fysieke handicap. Deze analyse gebeurt op vraag van de commissie Diversiteit bij de SERV.
- Meer motiverende jobs? Wat zijn de sleutels?

Addenda werkbaar werk

Timing: november 2014 – december 2015

In uitvoering van het Vesoc-loopbaanakkoord uit 2012 werden in 19 sectoren, via een addendum bij het sectorconvenant, initiatieven genomen om werkbaar werk op de overlegagenda te plaatsen, de specifieke sectorale werkbaarheidsuitdagingen in kaart te brengen en concrete acties op te zetten 'op het terrein'.

Dit project wil - via gesprekken met sectorconsulenten en sectorale sociale partners - de initiatieven in het kader van deze werkbaarheidsaddenda onder de loep nemen. Zo kan worden ingezet op een bredere disseminatie van de ontwikkelde aanpakken (valorisatie via de SERV-toolkit 'werkbaar werk') en kunnen een aantal beleidsmatige lessen voor een toekomstige aanpak m.b.t. sectorale werkbaarheidsuitdagingen worden getrokken.

Valorisatie materiaal werkbaarheidsmonitor

Timing: doorlopend in 2015

Op vraag van derden en sociale partners worden op regelmatige basis gegevens op maat, op basis van de werkbaarheidsmonitor, aangeleverd.

Ook in 2015 worden verschillende vormingen over werkbaarheid voor sociale partners en derden voorzien (opleidingen vakbondsafgevaardigden en/of secretarissen, preventieadviseurs, HR managers, opleidingsverantwoordelijken, KMO's, sectorfondsen, sectorconsulenten, docenten/studenten van universiteiten en hogescholen).

Update van de Toolkit Werken aan Werkbaar Werk

Timing: doorlopend in 2015

In 2013 werd de Toolkit www.werkbaarwerk.be gelanceerd. De toolkit is een portaalwebsite waarop handvaten worden aangereikt om op sectoraal en organisatieniveau concreet met werkbaar werk aan de slag te gaan. Ook worden de data van de werkbaarheidsmonitor ter beschikking gesteld via een interactieve tool. Op 18 maart 2014 werd het ESF-project afgesloten met een event waarbij alle betrokken partners voorbeelden uit de praktijk gaven van hun aanpak van aspecten van werkbaarheid. De partners betrokken in het project waren ABVV, ACV, ACLVB, Unizo, Voka - Kamers van Koophandel Oost-Vlaanderen en Halle-Vilvoorde, Flanders Synergy, VERSO, RESOC Mechelen, VOV-Lerend Netwerk en de VDAB. De toolkit wordt op regelmatige basis bijgewerkt.

Vorbereiding van de meting 2016 van de werkbaarheidsmonitor

Timing: februari 2015 – december 2015

De organisatie van de grootschalige werkbaarheidsbevraging vereist een langdurige en grondige voorbereiding: opmaak van een financieringsdossier, actualisering van de vragenlijst en validering van de aanpassingen, organisatie van de steekproeftrekking via de Kruispuntbank Sociale Zekerheid, aanbesteding van drukopdrachten, afspraken

rond verzendingen en organisatie van een helpdesk. Al deze voorbereidende opdrachten worden in de loop van 2015 afgewerkt in functie van de eigenlijke enquêtering in januari-februari 2016 (bevraging werknemers) en in maart-april 2016 (bevraging zelfstandige ondernemers).

2.3. Onderzoek rond innovatieprocessen in organisaties en sectoren

Analyse van de IOA-enquête 2014 naar nieuwe organisatie- & arbeidsconcepten in ondernemingen in Vlaanderen

Timing: januari 2015 – juli 2015

In samenwerking met de Deskundigengroep van de sociale partners werd de IOA-vragenlijst (bevraging van bedrijven en organisaties over de toepassing van nieuwe innovatie- en organisatie- of arbeidsconcepten) grondig hervormd. De ICO 2020 (indicator Competentiegerichte Ondernemingen en organisaties voor het Pact 2020) werd wel behouden. Ook de methodologie van de IOA-screening 2014 werd aangepast: een deel van de bevraging werd telefonisch afgenomen, een deel via het web.

Het rapport over de ICO 2020 ('Verder op weg naar een strategisch competentiebeleid in Vlaanderen?') werd eind 2014 gepubliceerd. In de eerste helft van 2015 worden de andere IOA-rapporten afgewerkt:

- Moeilijkheden bij aanwerving
- Het Nieuwe Werken (aansluitend op het onderzoek naar Het Nieuwe Werken van 2014)
- Samenwerkingsverbanden bij innovatie (trendgegevens ten opzichte van 2011)
- Technische, product- en organisatie-innovatie (trendgegevens ten opzichte van 2011 en vroeger)
- Teamwerk en andere vormen van arbeidsorganisatie, participatie (trendgegevens ten opzichte van 2011 en vroeger)
- Opleiding en loopbaanontwikkeling (trendgegevens ten opzichte van 2011 en vroeger)
- Een methodologisch rapport over de ervaringen met de web-enquête.

Onderzoek rond uitzendarbeid

Timing kwalitatief luik: september 2015 – december 2015

Timing kwantitatief luik: januari 2016 – december 2016

Tien jaar geleden bracht de Stichting het uitzendwerk in de Vlaamse industrie en dienstensectoren in kaart. Sindsdien zijn er met betrekking tot uitzendwerk een aantal belangrijke veranderingen doorgevoerd: het wettelijk kader is grondig aangepast, waardoor onder meer rekrutering een geldig motief is geworden, en de 'beschotten' tussen uitzendactiviteiten en andere activiteiten in de private arbeidsbemiddeling (zoals rekrutering & selectie) zijn opgeheven. Daarnaast zijn er een aantal maatschappelijke evoluties die het werkveld van de uitzendsector beïnvloeden: een verdere verschuiving van industrie naar diensten, toegenomen vraag naar competenties, een veranderende vraag naar flexibiliteit. Deze context is wezenlijk anders voor de uitzendsector, die traditioneel geënt is op de industriële arbeid. Ook stellen we vast dat uitzendwerk in Vlaanderen de laatste jaren niet meer toeneemt.

In een nieuw onderzoek wil de Stichting een antwoord bieden op de volgende vragen:

- Wat is de plaats van uitzendarbeid in een dienstgerichte economie en arbeidsmarkt? Op welke manier wordt uitzendarbeid in de huidige maatschappelijke en economische context ingezet?
- Waarom maken ondernemingen al dan niet gebruik van uitzendarbeid? Wat zijn de voornaamste motieven voor de gebruikers? Welke verschuivingen zien we hier?
- Op welke wijze worden uitzendkrachten vandaag ingezet? Hoe gaat men om met de gevraagde competenties van werknemers? Wat is de intensiteit van de inzet? Welke rol speelt of kan uitzendarbeid spelen t.a.v. de verschillende doelgroepen op de arbeidsmarkt? Wat is de positie en rol van uitzendarbeid binnen het kader van transitionele loopbanen? Welke aanpak is er t.a.v. doorstroom van werknemers?
- Wat is de plaats van uitzendwerk en –kantoren in de vraag en het aanbod van rekrutering & selectie? Hoe is het aanbod van de uitzendkantoren geëvolueerd? Hoe hebben de uitzendkantoren zich georganiseerd om op de nieuwe uitdagingen een antwoord te kunnen bieden?

Dit onderzoek zal bestaan uit een kwalitatieve ronde in de uitzendsector (sociale partners, bedrijven, sectorfederatie) in 2015 en een telefonische enquête bij ondernemingen in Vlaanderen in 2016 (streefcijfer een 1200-tal afgewerkte interviews).

Valorisatieproject social profit rond duurzaam bouwen

Timing: april 2015 – september 2015

Verder bouwend op vorig onderzoek m.b.t. innovatiebeleid en duurzaam bouwen zal de Stichting een kort valorisatieproject uitwerken op maat van de social profit. We zullen op zoek gaan naar een aantal best practices van 'energiebesparende' samenwerkingsmodellen in bouwprojecten in de zorg- en welzijnssector. Uit deze best practices kunnen dan een aantal algemene krijtlijnen en suggesties van aanpak worden gedistilleerd. Ook innovatief aanbesteden kan hierin aan bod komen.

Deel 3: Competent

Het werkprogramma Competent 2015-2019 wordt gelinkt aan de brede maatschappelijke doelstelling van het toenemend competentiebeleid zowel binnen bedrijven als binnen onderwijs.

De voorbije jaren stonden in het teken van de invulling van de Competentdatabank en de kwaliteitsverbetering van de individuele Competentfiches in functie van de vernieuwde arbeidsmarktservices bij VDAB en het opstellen van beroepskwalificatiedossiers (BKD's) voor de kwalificatiestructuur (VKS)⁵. Het proces van kwaliteitsverbetering is bijna afgerond, waardoor de (h)erkenning van Competent op de Vlaamse arbeidsmarkt ook is gegroeid. De periode 2011-2014 kan met twee sleutelwoorden worden samengevat, nl. creatie (2011-2012) en consolidatie (2013-2014).

De sociale partners en de SERV willen in de komende periode 2015-2019 blijvend inzetten op **Competent als referentiekader** voor vernieuwde arbeidsmarktservices, zowel in Vlaanderen, België als in Europa en voor de kwalificatiestructuur. Maar, daarnaast willen de sociale partners en de SERV nu maximaal inzetten op het gebruik en het promoten van Competent bij een ruimer publiek. Het belang van Competent als de standaard of als de gemeenschappelijke taal voor competenties in Vlaanderen zal nog meer worden benadrukt. Binnen een arbeidsmarkt- en loopbaanvisie met een competentiegericht aanpak staan zichtbaar maken van competenties en competentieopbouw en inzetten van competenties immers centraal.

De sociale partners en de SERV willen daarom met Competent **anderen ondersteunen** in het uitbouwen van een competentie- en loopbaanbeleid en daarbij inzetten op werkenden, ondernemers, leerlingen en cursisten. Daarom zullen complementair aan of in samenwerking met andere initiatieven en partners hiertoe tools worden aangereikt om Competent te ontsluiten en te gebruiken.

Daarnaast streven de sociale partners en de SERV ernaar om Competent beter te laten functioneren als **brug** tussen arbeidsmarkt, opleiding en onderwijs door Competent een ondersteunende rol te laten spelen binnen het stelsel van het duaal leren en werken en de dialoog tussen scholen, bedrijven en stageplaatsen te bevorderen..

De sociale partners willen ook mee hun schouders zetten onder de promotie en verankering van Competent in **Europees perspectief**. Vooreerst in samenwerking met de partners uit het bestaande partnerschap rond Competent, nl. de Synerjobpartners en Pôle emploi (FR), maar met openheid voor alle mogelijke andere partners (bv. onderwijs, andere EU-landen of organisaties).

Tevens maken de sociale partners en de SERV werk van een strategie om Competent **actueel** te houden. Een permanente opvolging van trends en ontwikkelingen in het bedrijfsleven en van een wijzigende regelgeving staan op het programma, evenals het

⁵ Zie ook beleidsnota's 2015-2019 van 'Onderwijs' en van 'Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie'.

verwerken van de informatie uit de services van de VDAB en vanuit het gebruik van de VKS. Zo wordt snel geanticipeerd op de dynamiek van de arbeidsmarkt en worden nieuwe beroepen of wijzigende competenties bij bestaande beroepen of wijzigende kwalificatienoden onmiddellijk gecapteerd.

Onderliggend hieraan en doorheen deze strategische doelstellingen, zal een aangepaste en concrete **communicatiestrategie** de realisatie ervan ondersteunen.

De sleutelwoorden voor de programmatieperiode 2015-2019 zijn: **verbreding en verdieping in partnerschap en complementariteit**.

Het werkprogramma 2015-2019 bevat volgende **strategische doelstellingen**:

1. Competent voor iedereen maken
2. Partnerschappen op (inter)nationaal niveau uitbouwen
3. Brugfunctie tussen onderwijs-opleiding-arbeidsmarkt actief realiseren
4. Actuele en dynamische databank onderhouden
5. Communicatie en ontsluiting beroepeninfo concretiseren

In het verlengde hiervan:

6. Nieuwe rol onderzoekers Competentieteam

1.1. SD1: Competent voor iedereen⁶

De sociale partners en de SERV willen met deze doelstelling bereiken dat iedereen toegang heeft tot de informatie in Competent⁷ in combinatie met basistools voor competentiebeleid om zo maximaal te kunnen inzetten op competenties.

Deze doelstelling sluit aan bij een arbeidsmarkt- en loopbaanvisie van jobzekerheid naar loopbaanzekerheid, en de prioriteit om de werkzaamheidsgraad van de bevolking te verhogen.

Competent wordt op dit ogenblik minder gebruikt als eindproduct maar eerder als moederdatabank waarop verdere en fijnere arbeidsmarkttoepassingen geënt worden. De huidige toepassingen worden beheerd door grotere organisaties zoals de VDAB en binnen de activiteiten voor de uitrol van de VKS. Voor de kleinere eindgebruiker die direct met de informatie in Competent wil werken zijn er op dit ogenblik, met uitzondering van de services en tools van de VDAB, weinig bijkomende mogelijkheden. Ze kunnen Competent enkel raadplegen op de website van de SERV. Hoewel het net hier is dat competentiebeleid en –ontwikkeling zo moeilijk toegang vindt en aansluiting moet gezocht worden naar Competent als gemeenschappelijke beroepenstandaard voor arbeidsmarkt, onderwijs en opleiding.

Stand van zaken

⁶ SD = strategische doelstelling

⁷ Gebruik van de data uit de databank van Competent is afhankelijk van de expliciete instemming van de eigenaar van de ROME, nl. Pôle emploi. Maar, een gebruiksvriendelijkere toegang tot de informatie die Competent bevat, kan – uiteraard in samenspraak met Pôle emploi – waarschijnlijk wel worden gerealiseerd gezien Pôle emploi heeft beslist om van de ROME ‘open data’ te maken.

Om het gebruik van Competent door 'andere' derden dan de VDAB bv. te bevorderen, heeft de SERV in 2012 een ESF-project uitgevoerd dat als concreet resultaat een handleiding voor het gebruik van Competent heeft opgeleverd. In februari 2013 werd deze handleiding gevalideerd en gepubliceerd op de SERV-website.

In verlengde hiervan willen we nu een project en actieplan 'Competent voor iedereen' uitwerken. Dit project en actieplan valt uiteen in 2 deelprojecten. Deelproject 1 'Tools' houdt de ontsluiting in voor het ruime publiek van tools voor competentie management. Deelproject 2 'Inhoud' zal het direct gebruik optimaliseren van de informatie in Competent. Deze combinatie van de ontsluiting van tools en van inhoud zal de eindgebruiker toelaten eenvoudige maar kwalitatieve stappen te nemen in de richting van competentiebeheer. Een competentiebeheer dat bovendien aansluit bij Competent als beroepenstandaard en in het verlengde hiervan ook op de toepassingen van VDAB en op de VKS.

Deelproject 1: 'DIY competentietools voor iedereen'

- Operationele doelstelling: Aanbieden van DIY tools voor competentiebeheer (stappenplannen, best practices, handleidingen, ...) We hebben hier laagdrempelige basistools voor ogen die nu reeds publiek toegankelijk zijn. Deze willen we in kaart brengen, optimaal ontsluiten en indien nodig voorzien van 'tips and tricks' over hoe te gebruiken in combinatie met Competentdata. Bijkomend willen we ook de resultaten uit het vorige project omwerken naar DIY basistools. Onze focus zal variëren. Voor tools voor het opstellen van competentieprofielen zal het volstaan te linken naar reeds bestaande goed uitgebouwde initiatieven (Talentontwikkelaar, Over competenties en talenten, Competent in de social profit, ...). Voor tools voor assessment, opleidingsplannen, ... zien we veel meer te vullen hiaten, het is ook vnl. hierover dat we ondersteuningsvragen krijgen.
- Bereik: Vrije toegang voor iedereen
- Relaties: We streven naar complementariteit met reeds bestaande initiatieven van sociale partners, sectoren, VDAB en 3den en wensen te werken in een ruim partnerschap.

Geplande acties

- Uitwerken projectvoorstel (inclusief partnerschappen) en voorleggen projectvoorstel i.f.v. een projectbeslissing en –opdracht (Timing: 1ste helft 2015)
- Uitwerken gedetailleerd projectplan (Timing 2de helft 2015)
- Uitvoeringsfase (Timing 2de helft 2015 en 1ste helft 2016)

Deelproject 2 : 'Competent voor iedereen'

- Projectdoelstelling: Met uitzondering van VDAB en VKS, kunnen eindgebruikers momenteel de Competentfiches enkel als document raadplegen en in PDF downloaden van de SERV-website. Terwijl we met Competent net veel meer beogen, nl. een bouwdoos vol datablokken waarmee iedereen en op eigen initiatief zijn eigen toepassingen zou kunnen bouwen a.d.h.v. een gemeenschappelijke competentietaal op maat van het eigen bedrijf, sector, opleiding, ... Wie Competent op deze manier wil gebruiken moet nu letterlijk gaan knippen en plakken vanuit fiches. Bedoeling is een app/toepassing aan te bieden waarmee de eindgebruiker informatie uit Competent kan selecteren, uploaden en bewerken naar diverse formats (stagedossier, opleidings- of assessmenttool, ...). Gezien VDAB en VKS

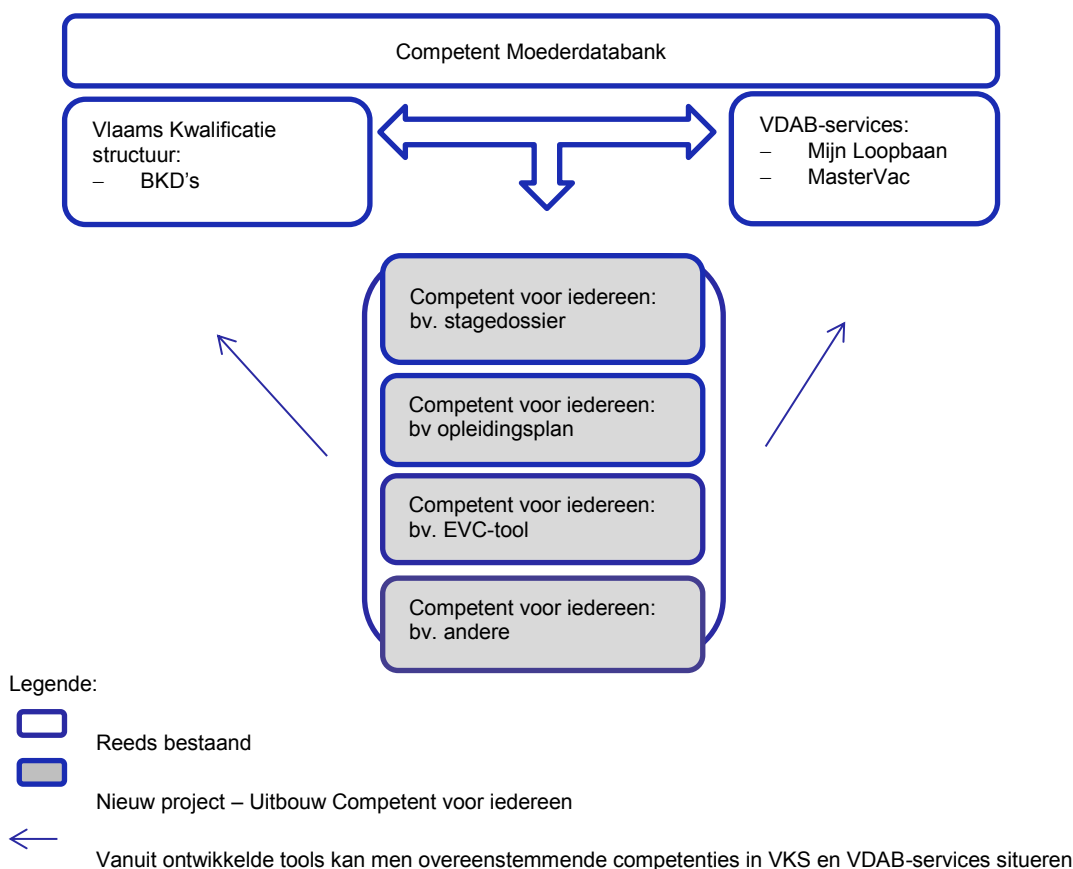
dezelfde data gebruiken kan de gebruiker de brug leggen naar hun toepassingen. Bv. een onderneming stelt een opleidingsplan samen op basis van Competentdata, de via de opleiding verworven competenties kunnen gesitueerd worden in zowel een beroepskwalificatiedossier (BKD) als in Mijn Loopbaan.

- Bereik: Vrije toegang voor iedereen
- Relaties: Ook hier streven we naar complementariteit vnl. met VDAB (Mijn Loopbaan en MasterVac) en wensen te werken in een inhoudelijk en technisch partnerschap met VDAB. Verder is het de eindgebruiker die centraal staat, we zullen concrete noden analyseren en als uitgangspunt nemen. Voor o.a. dit behoeftenonderzoek kunnen we terugvallen op interne expertise (STiA) (zie ook SD4).
- Nodige en noodzakelijke voorwaarde: instemming van Pôle emploi gezien PE eigenaar is van de ROME, de databank waarop Competent is gebaseerd, maar gezien de ROMEdata 'open data' worden, waarschijnlijk geen groot obstakel meer.

Geplande acties

- Uitwerken projectvoorstel (inclusief financiering en (interne of externe) partnerschappen) en voorleggen projectvoorstel i.f.v. een projectbeslissing en – opdracht (Timing: 2de helft 2015)
- Uitwerken gedetailleerd projectplan (Timing: 1ste helft 2016)
- Uitvoeringsfase (2016-2018) gecombineerd met een disseminatiefase in 2019

Schematisch

1.2. SD2: Brugfunctie onderwijs-opleiding en arbeidsmarkt

De sociale partners en de SERV willen met deze doelstelling bereiken dat Competent effectief de brugfunctie opneemt tussen arbeidsmarkt enerzijds en onderwijs, opleiding en vorming anderzijds. Dit om een vlotte doorstroom van en wisselwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren.

Stand van zaken

- Partnerschap VDAB: De services van VDAB werken nu al enige tijd op basis van de Competentdata. In 2014 werd op het functionele niveau regelmatig en constructief overlegd tussen SERV-VDAB vnl. rond het optimaliseren van de inzetbaarheid van Competentdata in de services van VDAB. Dit willen we verderzetten.
- Partnerschap VKS: in 2013 werd met het toenmalige AKOV een samenwerkingsakkoord afgesloten om de Competentdata beschikbaar te stellen voor een online tool voor de medewerkers van AKOV voor het ondersteunen van het proces van opstellen van BKD's. Gezien de actuele context, nl. fusie van AKOV met het departement Onderwijs en mogelijke herziening van het decreet VKS, liggen de modaliteiten van de toekomstige samenwerking nog open.

In Competentfiches wordt op dit ogenblik louter gerefereerd naar wettelijk vereiste attesten, regelgeving m.b.t. toegang tot het beroep, indicatie van het meest gevraagde studiegebied en –niveau en ISCO-code. Dit op een summiere, algemene manier.

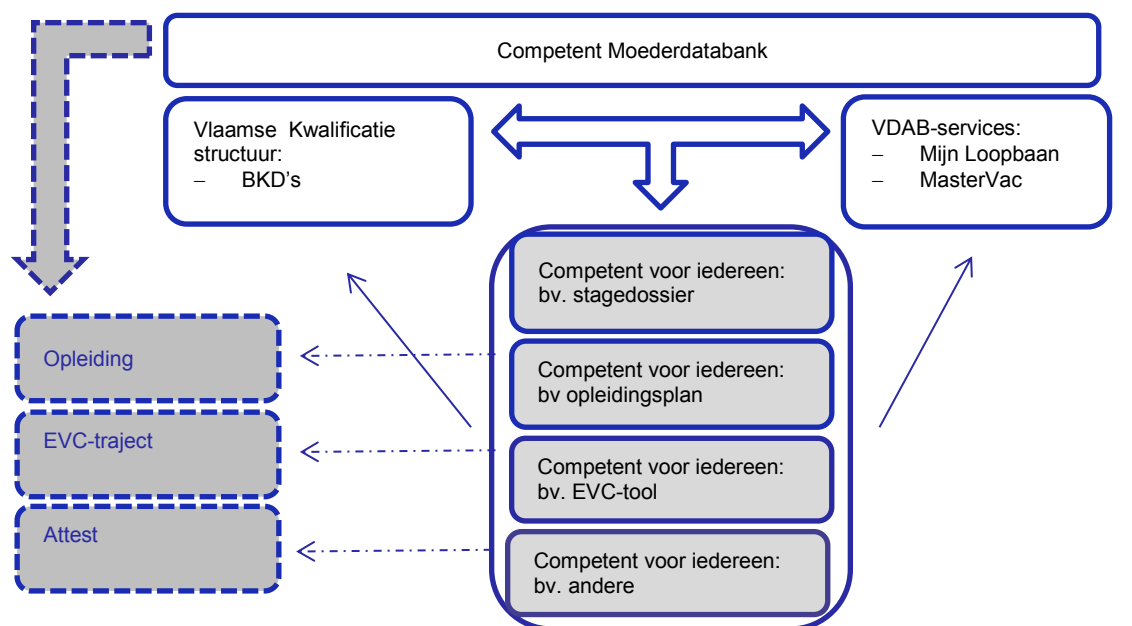
Kortom de Competentfiches staan nu nog te erg op zich. Wij willen ze vastklinken aan het reële opleidings-, onderwijs- en EVC-landschap. Ook dit willen we op projectmatige wijze aanpakken.

Project 'Brugfunctie onderwijs-opleiding en arbeidsmarkt'

- Projectdoelstelling 1: In samenwerkingsverband met relevante actoren (onderwijs, opleiders, regelgevende overheden, ...) een platform voor kennisdeling opzetten rond:
 - Wettelijk vereiste attesten en regelgeving m.b.t. toegang tot het beroep
 - Opleidingen en EVC-voorzieningen binnen de context van zowel onderwijs en vorming als initiatieven van sectoren en bedrijven
- Projectdoelstelling 2: Deze informatie linken aan Competent, effectief op het niveau van de fiches. Zodat duidelijk wordt via welke wegen men de in de fiche beschreven competenties kan verwerven. Op deze wijze creëren we effectief een kruispunt waar arbeidsmarkt, onderwijs en opleiding samenkomen.
- Bereik: Vrije toegang voor iedereen
- Relaties: We streven opnieuw naar complementariteit met reeds bestaande initiatieven van sociale partners, sectoren, VDAB, onderwijs, Syntra Vlaanderen, opleiders, bedrijven en overheden (Onderwijskiezer, Word wat je wil, Bedrijfsopleidingen.be, VKS, ...) en wensen te werken in een partnerschap. We zien dit partnerschap zowel inhoudelijk (ruim partnerschap gezien de vele actoren), als technisch (SERV, onderwijs, VDAB).

Geplande acties

- Uitwerken projectvoorstel (inclusief financiering en partnerschappen) en voorleggen projectvoorstel i.f.v. een projectbeslissing en –opdracht (Timing: 2de helft 2015)
- Uitwerken gedetailleerd projectplan (Timing 1ste helft 2016)
- Uitvoeringsfase (2016-2018) met eventuele disseminatiefase in 2019

Schematisch:**Legende:**

Reeds bestaand

Nieuw project – Uitbouw Competent voor iedereen

Nieuw project – Ontsluiten van info rond opleidingen, attestering, ... en link leggen vanuit Competent

Competent voor iedereen geeft organisaties tools en inhoud om opleidingen, EVC-instrumenten, ... te bouwen

Vanuit ontwikkelde tools Competent voor iedereen kan men overeenstemmende competenties in VKS en VDAB-services situeren

1.3. SD3: Partnerschappen op (inter)nationaal niveau⁸

De sociale partners en de SERV willen met deze doelstelling bereiken dat niet enkel binnen Vlaanderen, maar ook in België en bij uitbreiding ook in Europa, de systemen ROME/Competent worden verankerd, zodat ook op ruimer vlak een gemeenschappelijke taal voor competenties wordt gehanteerd in functie van een onderlinge uitwisselbaarheid.

De nationale en internationale context waarbinnen Competent te situeren valt, is driedig:

- De relatie met de Synerjobpartners,
- De relatie met de Europese PES en Pôle emploi in het bijzonder, en
- De relatie met het Europese initiatief ESCO (European taxonomy for Skills, Competences and Occupations)

⁸ Het partnerschap met onderwijs komt aan bod in SD2.

Stand van zaken

- In 2013 startte VDAB een werkgroep met de Synerjobpartners ter voorbereiding van de implementatie van ROME/Competent in de services van de andere Synerjobpartners. Deze werkgroep zette de eerste lijnen uit voor een afsprakenkader wat betreft gebruik, updates, samenwerking en validering door sociale partners. Hoewel de VDAB in het kader van deze samenwerking reeds voorbereidende activiteiten is gestart rond met name de vertaling, werd de specifieke overeenkomst m.b.t. het gebruik van Competentdata nog niet door de Synerjobpartners ondertekend.
- Het samenwerkingsverband Pôle emploi – VDAB – SERV situeert zich enerzijds op het niveau van samenwerking voor het lanceren van ROME/Competent op het Europese niveau. Dit luik wordt momenteel voornamelijk door de VDAB behartigd. Anderzijds, situeert de samenwerking zich op het niveau van de inhoud, met name op het niveau van het kwalitatief databankbeheer in functie van o.a. accurate matchingprocessen. In 2014 nam de SERV het initiatief om hierrond een eerste gemeenschappelijk werf SERV – VDAB – Pôle emploi op te zetten.
- Op het Europese niveau wordt de synergie bewaakt met ESCO zowel langs de kant van de VDAB (maintenance committee) als langs de kant van de SERV (cross sector reference group)

Geplande acties

- Met betrekking tot de samenwerking met de Synerjobpartners:
 - Opvolgen ondertekening overeenkomst door de Synerjobpartners
 - Het respecteren van Competent als beroepstandaard bewaken, voorkomen dat er 3 regionale versies naast mekaar ontstaan die uiteendrijven
 - In afwachting van de ondertekening van de overeenkomst de rol en de lijnen uitzetten waarbinnen SERV wil participeren binnen deze toekomstige samenwerking, waarbij eigenaarschap en samenwerking de kernbegrippen zijn.
 - In kaart brengen waar een toekomstige samenwerking met Synerjob impact kan hebben op de eigen werkprocessen (actualisatie, feedbackprocedures, versiebeheer, ...) en uittekenen van de benodigde aanpassingen van onze workflows.
 - Een ondersteunende rol opnemen ten aanzien van Synerjobpartners bij het proces, met name ook de vertaling van Competent.
 - De concrete timing is afhankelijk van de ondertekening van het samenwerkingsakkoord door de Synerjobpartners, maar loopt vanzelfsprekend doorheen de hele programmatieperiode 2015-2019.
- Met betrekking tot de samenwerking SERV-VDAB-Pôle emploi
 - Gezamenlijk plan van aanpak uitwerken over hoe een samenwerkingsverband op te zetten voor het vertalen van een landenneutrale ROME/Competent (een zogenaamde ROME_EU) naar in eerste instantie het Frans (timing: begin 2015) en 2de instantie het Engels (timing 2015-2016).
 - Gezamenlijk plan van aanpak uitwerken om een ROME-EU (landenneutrale versie) te lanceren i.f.v. met name ESCO en EURES.
 - De evoluties opvolgen in individuele lidstaten die rechtstreeks of onrechtstreeks hun toepassingen willen enten op Competent- of ROME-data (Malta, Zweden,

Duitsland, ...) i.f.v. een verdere Europese verankering. Vragen van andere lidstaten monitoren en bekijken.

- Verder inzetten op werven met Pôle emploi i.f.v. accurate matchingsprocessen.
- Met betrekking tot de synergie met ESCO: verder zetten huidige manier van werken, m.a.w. participatie aan beheersstructuren ESCO.

1.4. SD4: Actuele en dynamische databank

De SERV en de sociale partners willen met deze strategische doelstelling bereiken dat Competent een kwalitatieve én actuele beroependatabank blijft, en dat de procedures en werkprocessen geoptimaliseerd en duidelijk omschreven zijn, zodat de databank ook in de toekomst op een efficiënte manier actueel gehouden kan worden.

Stand van zaken

Na de eerste release van Competent in 2011-2012, werd de voorbije jaren (2013-2014) veel aandacht besteed aan de kwaliteitsverbetering van Competent. Verwezenlijkingen op dit vlak zijn onder andere:

- verbeteren van vertaling en woordgebruik
- aanpassen van fichebenamingen i.f.v. een betere correspondentie met de inhoud van de fiche
- herformuleren van niet-gestructureerde tekstvelden met het oog op leesbaarheid
- harmoniseren van het 'kunnen' bij enkele transversale activiteiten; overlap tussen activiteiten en 'kunnen' verwijderen en indicatoren waar mogelijk concreter formuleren
- nauwkeuriger relateren van kennis aan activiteiten
- beter afstemmen van de data op de Belgische/Vlaamse arbeidsmarkt, bijvoorbeeld op het gebied van regelgeving en certificering/attestering
- jobmobiliteit relateren aan Competentfiches i.p.v. aan de ROME-fiches

De komende jaren moet hier blijvend op ingezet worden. Om deze strategische doelstelling te realiseren, werken we een projectmatige aanpak uit voor de verdere inhoudelijke kwaliteitsverbetering en zullen bestaande processen blijvend worden uitgevoerd en bijgestuurd.

De SD betreffende een verdere inhoudelijke kwaliteitsverbetering bestaat de facto uit vier deelprojecten:

- Deelproject 'Optimaliseren van het kunnen': de afgelopen jaren werd hieraan reeds gewerkt, maar in beperkte mate. In functie van het toepassen van het 'kunnen' in andere toepassingen en tools (bv. VKS, beoordeling/assessment) moet het kunnen verder worden geharmoniseerd en opgekuist. De SERV heeft daartoe aangepaste tools en ondersteuning nodig.
- Deelproject 'Actualisering': wat neerkomt op het uitwerken en uitvoeren van procedures voor het up-to-date houden van Competent.
- Deelproject 'Technisch kwalitatief databankbeheer': wat neerkomt op het documenteren van werkprocessen en op het technisch versiebeheer.
- Deelproject 'Beoordelingsprocessen': wat inhoudt dat bestaande werkprocessen rond Competent zullen worden aangepast en geoptimaliseerd.

Deelproject 1: 'Optimaliseren van het kunnen'

▀ Projectdoelstelling 1: optimaliseren 'kunnen'

Bij het streven naar het verbeteren van de kwaliteit is het belangrijk om te onderzoeken op welke manier gebruikers het 'kunnen' gebruiken of wensen te gebruiken, wat de moeilijkheden zijn waar zij tegenaan lopen bij het gebruik en op welke manier wij daarop kunnen inspelen. Belangrijk hierbij is om niet enkel te focussen op de huidige gebruikers, maar ook potentiële kleinere gebruikers. Afhankelijk van de resultaten van de gebruikersbevraging kan het kunnen worden bijgestuurd en aangepast.

▀ Projectdoelstelling 2: betere screenings- en rapporteringstools

Cruciaal voor het beheren van de databank en het zuiver houden van de inhoud, zowel op preventief als correctief vlak, zijn tools die op een structurele manier het werk van de kwaliteitscontrole ondersteunen. Om deze tools te realiseren en bestaande tools beter af te stellen is er technische ondersteuning vanuit de VDAB noodzakelijk.

Geplande acties

- ▀ Uitwerken projectvoorstel (inclusief financiering en partnerschappen) en voorleggen projectvoorstel i.f.v. een projectbeslissing en –opdracht (Timing: 1ste kwartaal 2015)
- ▀ Uitwerken gedetailleerd projectplan (Timing 2de kwartaal 2015)
- ▀ Uitvoeringsfase (2de helft 2015-2016)
- ▀ Nodige en noodzakelijke voorwaarde: Gebruikersonderzoek in het kader van kwaliteitsverbetering te bundelen met dat voor 'Competent voor iedereen' (zie SD1)

Deelproject 2: 'Actualiseren'

Projectdoelstelling: actueel houden van de inhoud van Competent door eigen actualisaties en door het evalueren en opnemen van actualisaties door Pôle emploi.

Voor de eigen actualisaties, die blijvend zullen doorgevoerd worden in het systeem, kunnen we in de toekomst niet enkel steunen op bestaande bronnen en experts, maar ook op nieuwe vormen van feedback en arbeidsmarktinformatie, met name:

- ▀ Arbeidsmarktstudies;
- ▀ Feedback uit services van de VDAB
- ▀ Feedback uit gebruik van de VKS door onderwijs en opleidingsorganisaties
- ▀ Wijzigende regelgeving
- ▀ Thematische trends (bv. vergroening economie)

Jaarlijks verschijnen er (internationale) arbeidsmarktstudies, vernieuwde beroeps- en functieprofielen en andere arbeidsmarktinstrumenten. Dergelijke documenten kunnen relevante arbeidsmarktinformatie bevatten die inhoudelijke wijzigingen aan Competentfiches rechtvaardigen.

Sinds januari 2013 is VDAB effectief van start gegaan met het gebruik van Competent in zijn arbeidsmarktservices. Het in gebruik nemen van Competent resulteerde sindsdien in punctuele feedback over de fiches. Dergelijke punctuele feedback zullen we blijven ontvangen, maar in de toekomst moet het ook mogelijk zijn om meer systematische informatie te verkrijgen. Dat zal ons toelaten om via systematische analyses inhoudelijke wijzigingen aan Competentfiches door te voeren. Hoe we met

deze nieuwe informatie zullen omgaan, wordt een grote nieuwe uitdaging: hoe en wanneer gaan we die nieuwe informatie ontvangen en verwerken, welke 'weging' geven we aan deze gegevens,...

Door de aangekondigde veranderingen aan het decreet over de Vlaamse kwalificatiestructuur zullen we ook een nieuwe samenwerking moeten opstarten met de bevoegde instanties.

Voor het systeem Competent is het belangrijk dat gewijzigde regelgeving systematisch opgevolgd kan worden en in de relevante fiches verwerkt wordt.

Er wordt nagegaan of een regelmatige actualisatie van Competent op basis van één of enkele brede thema's zinvol kan zijn, naar analogie met Pôle emploi, die bij zijn eigen actualisaties vaak op thematische basis werkt. Bv. focus op duurzaamheid, groene competenties,...

Geplande acties

Er wordt een plan van aanpak opgesteld om toekomstige evoluties te monitoren i.f.v. eigen actualisaties. Dit behelst onder meer:

- Het blijvend doorvoeren van actualisaties in Competent, op regelmatige basis (informatie verwerken en contacten met het beroepsveld onderhouden)
- Bijsturen van de huidige actualisatielussen en werkprocessen (werken via expertenpanels, validering of publicatie, ...)
- Het uitwerken van procedures rond de opbouw van eigen arbeidsmarktexpertise, het capteren van nieuwe ontwikkelingen en het analyseren van arbeidsmarktinformatie.
- Overleg met alle afnemers van Competent en een procedure voor monitoring van hun feedback

De timing hiervoor: opstart voorjaar 2015 en tegen einde 2015 moet een vernieuwd plan van aanpak ter goedkeuring worden voorgelegd aan de sociale partners.

Voor de updates op basis van de updates van de ROME door Pôle emploi volgt de SERV het ritme van Pôle emploi. Elke update door Pôle emploi wordt door de SERV geëvalueerd en besproken met VDAB (i.f.v. mogelijke repercussies op de applicaties en services), eventueel afgetoetst bij experts en valideerders. De afnemers van de Competentdata, momenteel VDAB en onderwijs (kwalificatiestructuur), worden van elke update in detail op de hoogte gebracht. Een algemene communicatie, gericht op alle andere gebruikers/geïnteresseerden van Competent, gebeurt via de SERV-website. In de komende jaren zal de communicatie over uitgevoerde updates zich ook moeten richten naar de Synerjobpartners.

Geplande acties

- Actualisaties van Pôle emploi worden doorgevoerd in Competent en werkafspraken met VDAB worden uitgebreid naar de Synerjobpartners. Updates cf. Pôle emploi zijn ongoing,
- Voor de werkafspraken met de Synerjobpartners wordt gewacht op de ondertekening door hen van het samenwerkingsakkoord met de SERV en zal vervolgens een afsprakenkader worden uitgewerkt.

Deelproject 3: 'Technisch kwalitatief databeheer'

Projectdoelstelling: Wat het technisch kwalitatief databankbeheer betreft, zijn sinds de start van de ontwikkeling van Competent de werkprocessen op verschillende punten bijgestuurd, zijn er nieuwe functionaliteiten gecreëerd en zijn er taken van de IT-ondersteuning (VDAB) door de onderzoekers overgenomen. Deze processen moeten gedocumenteerd worden. Actualisaties (zowel eigen actualisaties als vanuit Pôle emploi) zorgen voor nieuwe releases van Competent. Deze moeten blijvend structureel worden beheerd.

Geplande acties

- Actualiseren van de inhoudelijke en technische handleiding voor alle rollen binnen het systeem Competent en documenteren van alle processen binnen de workflow (Timing: 1ste helft 2015).
- Het functioneel werkoverleg met projectverantwoordelijken van de VDAB n.a.v. actualisaties zal blijvend regelmatig georganiseerd worden. Dit zal worden uitgebreid met alle toekomstige partners in het kader van het samenwerkingsakkoord met de Synerjobpartners (Timing: volledige programmatieperiode).

Deelproject 4: 'Beoordelingsprocessen: optimaliseren van de expertenpanels'

Projectdoelstelling: De sociale partners kunnen blijvend experten en valideerders leveren voor Competent, maar de problemen hiermee zijn gekend. In 2013-2014 werden sporadisch expertenpanels geoptimaliseerd, met name daar waar het Competentieteam van de SERV over voldoende informatie beschikte om dat te doen. Een grondigere optimalisering vergt tijd voor een diepgravende doorlichting van de te betrekken sectoren, organisaties, experten. Ook moet rekening worden gehouden met een aantal andere strategische vragen. Worden fiches op gezette tijdstippen geactualiseerd of eerder naar behoefte op basis van arbeidsmarktinformatie? Wordt het huidige beoordelings- en evaluatieproces met experten en valideerders behouden of wordt gezocht naar (aanvullende) alternatieven?

Geplande acties

Uitwerken van een plan van aanpak waarbij het belangrijk is de huidige expertenpanels in kaart te brengen en te analyseren voor welke (sub)domeinen de nood aan optimalisering van de expertenpanels het meest nodig is (Timing 2de helft 2015-1ste helft 2016). Implementatie zou einde 2016-begin 2017 kunnen starten.

1.5. SD5: Communicatie en Competent klantvriendelijk ontsluiten

De sociale partners en de SERV willen met deze doelstelling bereiken dat bovenstaande strategische doelstellingen hun ruime naambekendheid vinden en vlot toegankelijk zijn opdat zoveel mogelijk burgers, ondernemingen, opleiders, ... werken met Competent.

Sinds de start van 'Competent' als project en naar aanleiding van de eerste release van de volledige eerste versie, heeft de SERV diverse gerichte communicatieacties

uitgevoerd. Ook tijdens het ontwikkelproces is en wordt er continu gecommuniceerd over Competent met alle betrokkenen en stakeholders.

Maar, gezien de focus nu op 'Competent voor iedereen' ligt, moeten we voorzien in een vernieuwde, aangepaste communicatiestrategie. We voorzien daarvoor opnieuw diverse deelprojecten.

Deelproject 1: 'Communicatieacties'

Projectdoelstelling: de communicatie werd de voorbije jaren geïntensifieerd i.f.v. een positievere feel rond Competent bij vnl. de directe betrokkenen (experten, valideerders, sectoren, organisaties met een concrete vraag). Dit willen we voortzetten. Bijkomend willen we Competent proactief en duidelijker profileren en positioneren naar nieuwe eindgebruikers toe.

Geplande acties

- Uitwerken van een communicatieplan over Competent als te ontdekken product met nadruk op de gebruiksmogelijkheden en op het geven van een internationale en –regionale beroepenstandaard. Ontwikkeling promotiemateriaal (ook Engelstalig)
- Definiëring doelgroepen en kanalen (professionele fora, vaktijdschriften, studiedagen, Wikipedia, ...) met focus op naambekendheid bij het ruimere professionele publiek
- Monitoring communicatieacties en –resultaten.
- Timing: ontwerpfase 1ste helft 2015, implementatie vanaf 2de helft 2015 voor de hele duur van de programmatieperiode

Deelproject 2: 'Look, feel and search van de SERV-website en Competent'

Projectdoelstelling: De SERV-website werd in 2013 volledig gerestyled. Een ingrijpende restyling van Competent zelf, hoewel erg nodig gezien de vele opmerkingen, lijkt budgettair niet haalbaar gezien het een volledige herwerking van de applicatie zou inhouden. We opteren daarom voor een doorgedreven aanpak van de SERV-website in combinatie met een beperkte herwerking van de startpagina van Competent zelf.

Geplande acties

- SERV-website – luik Competentieteam: Dynamiseren (filmpjes, experten knop, nieuwsflash, ...). Zoekfunctie integreren die bezoekers bij Competentfiches brengt. (Timing: ontwerp en implementatie 1ste helft 2015)
- Competent: Verbeteren startpagina, zoekfunctie en menu's. Onderzoeken welke onderdelen van de Competent-applicatie SERV zelf kan wijzigen zonder steeds beroep te moeten doen op VDAB als technische partner (dit ook in verlengde van ontsluiting beroepeninfo en brugfunctie arbeidsmarkt, opleiding en onderwijs). (Timing: ontwerp in 2015, implementatie 1ste helft 2016)

Deelproject 3: 'Ontsluiting beroepeninfo'

Projectdoelstelling: Voor de uitbouw van Competent werd de voorbije jaren expertise opgebouwd en beroepeninfo verzameld en beheerd. Deze zal up-to-date gehouden moeten worden met het oog op het actueel houden van Competent. Gezien die informatie voorhanden is, opteren we ervoor die zo efficiënt mogelijk te ontsluiten voor

het grote publiek. Hiermee ondersteunen we ook de beleidsoptie om de studie- en loopbaankeuze te verbeteren en de tools hiervoor te optimaliseren. Uiteraard, doen we dat in complementariteit en samenwerking.

Geplande acties

- Analyse van nood en haalbaarheid om per domein extra informatie aan te bieden (sectorrapporten, European Skills Panoramas, analyses van VDAB of WSE, ...) steeds met als focus trends en veranderingen in competenties en beroepsgroepen
- Ontwerp en uitbouw extra luik website voor deze info
- Animeren en valoriseren: verwerking tot 'hapklare' info dit in functie van terugvloeien naar de Competentfiches (zie SD4 Actuele en dynamische databank)
- Timing: plan van aanpak in 2016, gezien dit verder bouwt op resultaten actualiseringsaanpak (SD4 Actuele en dynamische databank), met implementatie in 2017-2018.

1.6. SD6: Nieuwe rol onderzoekers Competentieteam

De tendens is al enige tijd voelbaar, de onderzoekers van het competentieteam zullen meer en meer nieuwe rollen opnemen, hierbij denken we o.a. aan de rol van:

- Expert (competentiebeleid – beroepen/sectoren/...)
- Informatiebeheerder
- Communicator en animator
- Functioneel applicatiebeheerder
- Projectbeheerder

In die zin is het belangrijk dat ook de interne instrumenten voor competentiebeleid (zoals functiebeschrijvingen, competentieprofiel, opleidingsplannen) mee evolueren.

Geplande acties

- Uitwerken van een opleidingsplan voor de afdeling (Timing: 1ste helft 2015)
- Herwerken functieomschrijving en competentieprofiel (Timing: start 2de helft 2015 – afronding 2016)

Tabel: overzicht strategische doelstellingen en (deel)projecten werkprogramma Competentieteam 2015-2019 met timing en uitvoeringsmodaliteiten

SD/deelprojecten	Timing							Uitvoerder/partnerschap	Uitvoeringsmodaliteiten/voorwaarden
	1 ^{ste} helft 2015	2 ^{de} helft 2015	1 ^{ste} helft 2016	2 ^{de} helft 2016	2017	2018	2019		
SD1: Competent voor iedereen									
Deelproject DIY tools								SERV	Financiering (eerder gemiddeld voor o.m. uitbouw extra pagina's/luik website)
- projectvoorstel									
- gedetailleerd projectplan									
- uitvoering en disseminatie									
Deelproject Competent voor iedereen								SERV in partnerschap (o.a. VDAB, onderwijs, sectoren)	Financiering (eerder ruim voor bv. apps) , partnerschap en technische ondersteuning VDAB Akkoord Pôle emploi
- projectvoorstel									
- gedetailleerd projectplan									
- uitvoering en disseminatie									
SD2: Brugfunctie onderwijs-opleiding en arbeidsmarkt								SERV in partnerschap (o.a. VDAB, Syntra Vlaanderen, onderwijs)	Financiering (eerder ruim voor bv. digitaal informatieplatform) en technisch partnerschap
- projectvoorstel									
- gedetailleerd projectplan									
- uitvoering en disseminatie									
SD3: Partnerschappen								SERV met partners (o.a. Pôle emploi, Synerjob)	Partnerschap

SD/deelprojecten	Timing							Uitvoerder/partnerschap	Uitvoeringsmodaliteiten/voorwaarden
	1 ^{ste} helft 2015	2 ^{de} helft 2015	1 ^{ste} helft 2016	2 ^{de} helft 2016	2017	2018	2019		
SD4: Actuele en dynamische databank									
Deelproject Optimaliseren 'kunnen'								SERV in partnerschap (o.a. Synerjob, Pôle emploi, sociale partners, sectoren)	Partnerschap en technische ondersteuning VDAB
- projectvoorstel									
- gedetailleerd projectplan									
- uitvoering en disseminatie									
Deelproject Actualiseren								SERV (in overleg met VDAB, Synerjob, sociale partners, sectoren)	Partnerschap en technische ondersteuning VDAB
- plan van aanpak									
- uitvoering									
Deelproject Technisch beheer databank								SERV (in overleg met VDAB, Synerjob)	Technische ondersteuning VDAB
- actualiseren handleidingen en documenteren processen									
- werkoverleg VDAB/Synerjob									
Deelproject Beoordelingsprocessen								SERV	Samenwerking van sociale partners en sectoren
- plan van aanpak									
- uitvoering									
SD5: Communicatie en ontsluiting info									
Deelproject Communicatieacties								SERV	Samenwerking met communicatiedienst SERV
- ontwerp communicatieplan									
- uitvoering acties en monitoring									
Deelproject Look, feel en search								SERV	Financiering (eerder beperkt voor bv. uitbouw extra functies) en technische ondersteuning VDAB
- ontwerp									
- implementatie									
Deelproject ontsluiting beroepeninfo								SERV in partnerschap (o.a. VDAB, Syntra Vlaanderen, onderwijs, sectoren)	Financiering (eerder gemiddeld, nl. uitbouw extra pagina's/luik website) en technisch partnerschap
- ontwerp									
- implementatie									

SD/deelprojecten/acties	Timing							Uitvoerder/partnerschap	Uitvoeringsmodaliteiten/voorwaarden
	1 ^{ste} helft 2015	2 ^{de} helft 2015	1 ^{ste} helft 2016	2 ^{de} helft 2016	2017	2018	2019		
SD6: Nieuwe rol onderzoekers								SERV	Samenwerking met HR-dienst SERV
- opleidingsplan									
- functiebeschrijving en competentieprofiel									

Deel 4: Commissie Diversiteit

1.1. Situering

De Commissie Diversiteit bij de SERV behandelt de evenredige vertegenwoordiging van kansengroepen in het sociaal-economische leven. De sociale partners formuleren er samen met het Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid en het Minderhedenforum adviezen over evenredige arbeidsdeelname, diversiteit en gelijke behandeling.

Dit werkprogramma van de Commissie Diversiteit bevat, naast de te verwachten adviezen op vraag, een lijst van thema's waarrond de commissie een advies op eigen initiatief wenst op te maken. Daarnaast staat er een jaarlijkse rapportering van het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD) op het programma en kunnen bij relevante adviesvragen die binnen de commissie Arbeidsmarkt worden behandeld, insteken vanuit de Commissie Diversiteit worden voorzien. Omdat dit het eerste werkprogramma binnen de nieuwe legislatuur 2014-2019 is, bevat dit werkprogramma ook een lijst met thema's of uitdagingen waarop de Commissie Diversiteit zich in deze periode wenst te richten.

1.2. Advisering 2015

Adviezen op vraag

- Gelijkekansen- en diversiteitsplan 2016
- Gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet
- Vlaams Loopbaan- en diversiteitsbeleid (EAD)

Adviezen op eigen initiatief

- Korte aanbeveling Roma n.a.l.v. ESF-oproep begin 2015
- Vlaams Loopbaan- en diversiteitsbeleid (EAD)
- Actualisatie actielijst personen met een arbeidshandicap
- Integratiepact met lokale besturen, sociale partners, media, onderwijspartners en verenigingen van mensen met een migratie-achtergrond
- Kort advies n.a.l.v. analyse gegevens werkbaarheidsmonitor 2013 voor personen met een fysieke beperking

Insteken bij adviezen commissie Arbeidsmarkt

Bij relevante adviesvragen binnen de commissie Arbeidsmarkt kan er een insteek worden voorzien vanuit de Commissie Diversiteit.

De minister van Werk wenst in het kader van Vesoc samen met de sociale partners een Banenpact af te sluiten waarin doelgroepenbeleid, vorming en opleiding en tijdelijke werkervaring aan bod komen. De Vlaams sociale partners zullen zich in de commissie Arbeidsmarkt buigen over de implementatie en verdere opvolging van het Banenpact. De Commissie Diversiteit levert daarbij graag insteken.

Opvolging adviezen en overleg

- Jaarlijkse rapportering met stand van zaken van het Actieplan Bestrijding Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD, najaar 2015)

1.3. Advisering 2016-2019 en op te volgen thema's

Overzicht belangrijke thema's voor mogelijke advisering in 2016-2019

- Evenredige arbeidsdeelname in het onderwijs (bij ondewijzend, technisch en omkaderingspersoneel)
- Discriminatie op de arbeidsmarkt (op vraag van klanten, op de werkvloer, ...): met focus op een tweesporenbeleid van stimulering (preventie, sensibilisering, ...) en handhaving (efficiënte controles, kordaat optreden bij manifeste overtredingen, ...)
- Loopbaanbeleid voor kansengroepen: met oog voor ontwikkelen van horizontale en verticale loopbanen
- Diversiteit in overheidsopdrachten
- Neutraliteit in handelen
- Vrouwen van allochtone afkomst op de arbeidsmarkt (op basis van ronde tafel over dit thema in 2014)
- Vrouwelijke ondernemers van allochtone afkomst
- Arbeidsmigratie en de onaangeboorde latente arbeidsreserve
- Laaggeschoolde jongeren van allochtone afkomst
- Redelijke aanpassingen: goede praktijken en praktische uitwerking van redelijke aanpassingen in werksituaties; preventie ervan door focus op *design for all*.
- Samenwerking tussen beleidsdomeinen (werk, welzijn, sociale economie, onderwijs, mobiliteit, wonen) omtrent de participatie van personen met een arbeidshandicap

Op te volgen thema's

- Bereik kansengroepen in tewerkstellingsmaatregelen en loopbaanbeleid
- Gelijkekansen- en diversiteitsplan en openbaar ambt
- Monitoring en definities kansengroepen
- EAD-beleid in enge en ruime zin
- Loopbaanbeleid voor nieuwkomers
- VN-verdrag voor personen met een handicap
- Opvolging uitrol collectief maatwerk en ontwikkeling individueel maatwerk
- Ondernemerschap bij kansengroepen
- Taalbeleid
- Competentiebeleid
- EVC-beleid
- Aansluiting inburgering/arbeidsmarkt
- Inburgering en integratiebeleid
- Evaluatie interfederalisering CGKR

Deel 5: Bijlage

Taken en opdrachten van de SERV

De SERV functioneert volgens het SERV-decreet als **SAR** voor de beleidsdomeinen en beleidsvelden:

- “Diensten Algemeen Regeringsbeleid” (DAR),
- “Werk en Sociale Economie” (WSE),
- het beleidsveld Economie binnen het beleidsdomein “Economie, Wetenschap en Innovatie” (EWI),
- het beleidsveld Energie (sociaaleconomische dimensie) binnen het beleidsdomein “Leefmilieu, Natuur en Energie” (LNE)

Voor het beleidsdomein “Financiën en Begroting” is de SERV geen SAR, maar is de advisering over het begrotingsbeleid van de Vlaamse gemeenschap een expliciete **decretaale opdracht** van de SERV.

Vanuit zijn **overlegfunctie** is de SERV er bovendien toe gehouden om met bijzondere aandacht voor de sociaaleconomische dimensie de overige beleidsdomeinen op te volgen. Het SERV-decreet verplicht de Vlaamse regering overigens om het standpunt van de SERV te vragen over

1° alle voorontwerpen van decreet die een sociaaleconomische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen betreffende de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20;

2° alle voorontwerpen van decreet houdende oprichting, afschaffing of wijziging van bevoegdheden van instellingen waarvan de opdracht een sociaaleconomische dimensie heeft en die onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest of van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20;

3° alle voorontwerpen van wet of van koninklijk besluit die een sociaaleconomische dimensie hebben en waarvoor met toepassing van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het akkoord van de Vlaamse Regering is vereist.

De SERV verzorgt in het kader van zijn overlegfunctie tevens het secretariaat van het Vlaams Economisch Sociaal Overleg Comité (**VESOC**), het tripartiete overleg tussen werkgevers, werknemers en Vlaamse Regering. Binnen de SERV is er ook een stuurgroep Internationaal, die belast is met de organisatie van overleg- en uitwisselingsinitiatieven met sociale partners, sociaal-economische raden en overleginstanties in andere landen (**internationale werking**).

Naast zijn functie als adviesraad en als overlegorgaan heeft de SERV nog **andere decretaale opdrachten** waarover de Raad en het dagelijks bestuur van de SERV zeggenschap hebben. Het betreft met name:

- Het onderzoek in de **Stichting Innovatie & Arbeid**;
- De opmaak van beroepscompetentieprofielen en –standaarden (**Competent**).

Verder hebben verschillende **autonome commissies en raden** een plaats *bij* de SERV waarop dit werkprogramma bijgevolg *geen* betrekking heeft.

- Commissie Diversiteit

- Commissie Sociale Economie (nieuw in 2014)
- Sectorale Commissies (hout & bouw, metaal- en technologische industrie, textiel & confection, welzijns- & gezondheidszorg, toerisme, goederenvervoer)
- Adviescommissie voor uitzendactiviteiten
- Begeleidingscommissie Pendelfonds
- Vlaamse Havencommissie
- Vlaamse Luchthavencommissie
- MORA
- SAR WGG

Ook *niet opgenomen* in dit werkprogramma zijn de specifieke taken en ondersteunende werkzaamheden van het SERV-Secretariaat zoals de voorbereiding van de integratie bij de SERV van de SALV, de SARC en de woonraad in 2015, presentaties van adviezen voor beleidsmakers en op studiedagen en hoorzittingen, vertegenwoordiging van de SERV (bv. in de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, in stuurgroepen, hoge raden...), begeleiding van onderzoek van de Vlaamse overheid, netwerking, deelname aan workshops, volgen van opleidingen, opvolging van beleidsontwikkelingen en onderzoeksresultaten op de relevante niveaus (Vlaams, Europees, federaal, lokaal...), evaluaties van de samenwerking met andere instanties, de optimalisering van de interne werking enz.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de verdeling van de beschikbare middelen over de voormelde taken, raden en commissies binnen en bij de SERV uitgedrukt in effectief beschikbare VTE op 1/1/2015. Voorliggend werkprogramma slaat op het grijs gearceerde deel.

Tot slot bevat een tweede de onderstaande tabel een overzicht van de **SERV-Commissies**. SERV-Commissies bestaan uit deskundigen van de sociale partners en worden belast met de voorbereiding van adviezen en eigen initiatieven die zich op het werkterrein van die Commissie bevinden. Wanneer nodig kan een Commissie ad-hoc worden opgericht, met een duidelijk afgelijnde en tijdelijke opdracht. Daarnaast is er ook **VESOC** waarvan de SERV het secretariaat waarneemt.

Afdeling / taak	Aantal VTE 2010	Aantal VTE 2011	Aantal VTE 2012	Aantal VTE 2013	Aantal VTE 2014	Aantal VTE 2015	% 2015
SERV - studiedienst	11,4	11,5	12,6	12,8	13,7	11,6	17%
SAR DAR							
SAR WSE							
SAR Economie							
SAR Energie							
financiën en begroting							
sociaal-econ overleg							
VESOC							
internationale werking							
commissie diversiteit							
netwerken sectorconsulenten							
sectorale commissies							
Stichting-Innovatie & Arbeid	13,3	13,6	13,6	13,5	12	12	18%
Competent	9	8,3	8,7	7,4	7,2	6,8	10%
Adviescommissie uitzendactiviteiten	2,8	2,8	2,8	2,8	1,8	1,8	3%
MORA, incl. Vlaamse luchthavencommissie	6	5	6	4	4	4	6%
SAR WGG	3	3	3	3	3	3	4%
Vlaamse havencommissie	2	2	2	2	2	2	3%
Commissie Sociale Economie				1		1	1,5%
personeel en financiën	4	4	4	4	3,8	3,9	6%
informatica	3	2	2	3	3	2	3%
communicatiedienst	2,8	3,7	3,9	3,7	3,7	3,7	6%
informatiecel	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	4%
administratieve en logistieke ondersteuning	12,1	11,1	11,6	10,3	11,3	10,5	16%
Leidend ambtenaren	2	2	2	2	2	2	3%
Totaal	73,9	71,5	74,7	72	70	66,8	100%

SERV-Commissie	Werkterrein ⁹
Commissie Arbeidsmarkt SERV_COM_ARB	▪ Werk ▪ Sociale Economie¹⁰ ▪ Sociaal-economisch streekoverleg¹¹ ▪ Inburgering, integratie en gelijke kansen¹²
Commissie Onderwijs SERV_COM_OND	▪ Onderwijs ▪ Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt
Commissie Economie SERV_COM_ECO	▪ Economie ▪ Innovatie, onderzoek en ontwikkeling ▪ Internationale economie ▪ Economisch overheidsinstrumentarium ▪ Overheidsinvesteringen ▪ Sociaal-economisch streekoverleg¹³
Commissie Energie en Omgevingsbeleid SERV_COM_ENO	▪ Energie ▪ Water ▪ Leefmilieu ▪ Ruimtelijke ordening ▪ Ruimtelijke economie ▪ Stedelijk beleid
Commissie Begroting, Fiscaliteit en Overheid SERV_COM_BFO	▪ Begroting en Financiën ▪ Algemeen Fiscaal Beleid ▪ Alternatieve financiering (fondsen, heffingen, TPF, PPS ...) ▪ Slagkrachtige overheid ▪ Procedures, regelgeving en administratieve vereenvoudiging ▪ Binnenlands bestuur - Interne staatshervorming ▪ Woonbonus / Woonfiscaliteit
Commissie Sociale Bescherming SERV_COM_VSB	▪ Vlaamse Sociale Bescherming (zorgverzekering, kindpremie, maximumfactuur thuiszorg, hospitalisatieverzekering,..) ▪ Alle thema's die ingevolge de 6e staatshervorming naar de deelgebieden worden overgeheveld, voor zover ze betrekking hebben "uitkeringen/tegemoetkomingen" binnen elementen van sociale zekerheid of sociale bijstand¹⁴ ▪ Structuren en beheer Sociale Bescherming ▪ Welzijn, Volksgezondheid, Gezin (vnl. procedureel)
Commissie Horizontaal Beleid SERV_COM_HOR	▪ Horizontale thema's ▪ Duurzame ontwikkeling ▪ Armoede

⁹ Voor de behandeling van eventuele adviesvragen in beleidsvelden zoals media, mobiliteit, openbare werken, cultuur, sport, buitenlands beleid, landbouw, toerisme, woonbeleid enz. wordt er een "gedragsrichtlijn" opgesteld. Die gedragsrichtlijn maakt het duidelijk of (ja/nee) en hoe (schriftelijk, verwijzen naar SAR, aansluiten bij SAR...) adviesvragen in deze beleidsvelden worden behandeld. Als een dergelijke adviesvraag wordt behandeld, kan die worden toegewezen aan een vaste SERV-Commissie of kan een ad hoc commissie worden opgericht.

¹⁰ Af te stemmen met de (autonome) Commissie Sociale Economie

¹¹ Samen met SERV-Commissie Economie

¹² Af te stemmen met de (autonome) Commissie Diversiteit

¹³ Samen met SERV-Commissie Arbeidsmarkt

¹⁴ In principe zal de commissie VSB zich inhoudelijk niet buigen over de bevoegdheden met betrekking tot het luik "voorzieningen" (rusthuizen, RVT, centra voor kortverblijf, centra voor dagverzorging, voorzieningen geestelijke gezondheidszorg, geriatrische en gespecialiseerde ziekenhuizen, mobiliteitshulpmiddelen, preventie en organisatie van de eerste lijn) die ingevolge de 6e staatshervorming werden overgeheveld. Voor deze aangelegenheden zullen de SERV-partners conform de gedragsrichtlijn met de SAR WGG hun standpunt formuleren binnen de SAR WGG. Uitzondering hierop vormt de opvolging van het FCUD gezien band met kinderopvang.